

บทที่ 6

ผลการศึกษา

การศึกษาผลการดำเนินงานของกลุ่มตัวเลือกบ้านฝ่ายมูล สามารถแบ่งผลการศึกษาออกเป็น 4 ส่วนใหญ่ๆ ได้แก่ การผลิต การตลาด การเงิน รวมถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดของกลุ่มฯ โดยมีรายละเอียดของผลการศึกษานี้แต่ละส่วน ดังต่อไปนี้

6.1 การผลิต

6.1.1 ผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ที่สมาชิกกลุ่มฯ ผลิต ส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์จากเหล็กที่ใช้เพื่อการเกษตร และใช้ในครัวเรือน ซึ่งได้ผลิตกันมาตั้งแต่ก่อนที่จะมีการจัดตั้งกลุ่มฯ แบ่งได้หลายชนิดด้วยกัน เช่น มีดพร้า มีดทำครัว จบ เสียง เคียว เป็นต้น มีหลากหลาย ทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ผลิตภัณฑ์บางชนิดจะทำการผลิตก็ต่อเมื่อมีคำสั่งจากลูกค้า เช่น มีดใบวี เป็นต้น รายละเอียดดังตารางที่ 6.1

ตารางที่ 6.1 ผลิตภัณฑ์ที่สมาชิกกลุ่มฯ ทำการผลิต

ลำดับ	ชนิด	ขนาด	ลำดับ	ชนิด	ขนาด
1	มีดพร้า	ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่	6	จบ	ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่
2	มีดทำครัว	ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่	7	เสียง	-
3	มีดปลายแหลม	ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่	8	แวก	ขนาดเล็ก ขนาดใหญ่
4	มีดใบวี	หยาบ ปานกลาง ละเอียด	9	พร้าหวด	ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่
			10	มีดด้ายหนู (มีดแซะ)	ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ลำดับ	ชนิด	ขนาด	ลำดับ	ชนิด	ขนาด
5	ใบมีดตัดหญ้า	12 นิ้ว 14 นิ้ว 16 นิ้ว	11	เครื่อง	-

หมายเหตุ : รูปภาพผลิตภัณฑ์บางชนิด แสดงในมาศ暮งกุฎ

ที่มา : จากการสำรวจ

6.1.2 การบริหารการผลิตและการวางแผนการผลิต

สมาชิกแต่ละราย จะมีการบริหารการผลิตและการวางแผนการผลิตแยกกัน เนื่องจากเป็นการแยกกันผลิต และแยกกันจำหน่าย การผลิตของสมาชิกแต่ละรายแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะที่เหมือนกันคือ ผลิตเพื่อรอจำหน่ายและผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ในบางครั้งหากสมาชิกรายได้รายหนึ่งได้รับคำสั่งซื้อจากลูกค้าเป็นจำนวนมากไม่สามารถผลิตได้ทันตามเวลาที่กำหนด ก็จะมีการกระจายการผลิตให้กับเพื่อนสมาชิกในกลุ่มฯ

ส่วนการวางแผนการผลิต พบว่า การผลิตของสมาชิกส่วนใหญ่จะผลิตเพื่อรอจำหน่าย ส่วนการผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้านั้นมีไม่บ่อยนัก ผลิตภัณฑ์บางชนิดจะมีการผลิตโดยพิจารณาจากช่วงที่ทำการเกษตรเป็นหลัก เช่น ในช่วงฤดูเกี่ยวข้าว สมาชิกจะผลิตเดียวกันมาก แต่หากเป็นช่วงอื่นมีมักจะไม่ผลิต ส่วนผลิตภัณฑ์ชนิดอื่นๆ มักจะทำการผลิตตลอดปี แต่จะเน้นผลิตมากขึ้นในช่วงที่เห็นว่าผลิตภัณฑ์ชนิดนั้นกำลังเป็นที่ต้องการของตลาด รายละเอียดดังตารางที่ 6.2

ตารางที่ 6.2 การผลิต ช่วงเดือนที่ผลิต และกำลังการผลิตของสมาชิกกลุ่มฯ

ผลิตภัณฑ์	ช่วงเดือนที่ผลิต	กำลังการผลิตต่อวัน (ชิ้น/คน)
มีดพราง	ตลอดปี (ผลิตมาก มาก.- กพ.)	3
มีดทำครัว	ตลอดปี	3
มีดปลายแหลม	ตลอดปี	3
มีดโนร์วี่	ตามคำสั่งซื้อ	1
ใบมีดตัดหญ้า	พฤษภาคม - กันยายน	5
จบ	ตลอดปี	2
เสียง	ตลอดปี	2
แกะ	ตลอดปี (ผลิตมาก เม.ย - พ.ค.)	3

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	ช่วงเดือนที่ผลิต	กำลังการผลิตต่อวัน (ชิ้น/คน)
พร้าหวาน	ตลอดปี	2
มีดดัดญ้ำ (มีดแซะ) เคียว	ตลอดปี (ผลิตมาก เม.ย - พ.ค.) ฤดูเกี่ยวข้าว	3 3

หมายเหตุ : ไม่มีดัดญ้ำ สมาชิกจะต้องจ้างร้านกลึงในตัวเมืองทำการเจาะรูสำหรับประกอบกับตัวเครื่องตัดญ้ำ

ที่มา : จากการสำรวจ

6.1.3 การจัดหาปัจจัยการผลิต

สมาชิกกลุ่มฯ แต่ละรายจะเป็นผู้วางแผนและจัดหาปัจจัยการผลิตเอง ทั้งที่เป็นวัตถุดิบหลักอันได้แก่ เหล็กแหลม และใบเลื่อยเก่า (สำหรับทำใบมีดตัดญ้ำ) วัตถุดิบร่อง เช่น ไฝ บงสำหรับทำด้าม ครั้ง เป็นต้น ตลอดจนวัสดุและอุปกรณ์การผลิตต่างๆ (รูปภาพแสดงในภาคผนวก ก.)

ทั้งนี้เนื่องจากวัตถุดิบ รวมถึงวัสดุและอุปกรณ์การผลิตที่มีลักษณะเหมือนกันและมีต้นทุนที่ใกล้เคียงกัน เพื่อสะดวกในการคำนวณต้นทุนผู้วิจัยจึงกำหนดให้ราคาของวัตถุดิบและวัสดุ อุปกรณ์การผลิตรวมถึงโรงเรือนที่ใช้ในการผลิตมีค่าเดียวกัน

โดยรายละเอียดต่างๆ ของปัจจัยการผลิต สามารถแบ่งได้ดังนี้

6.1.3.1 วัตถุดิบ

วัตถุดิบที่นำมาใช้ในการผลิต แบ่งออกเป็นวัตถุดิบหลัก และวัตถุดิบร่อง ซึ่งวัตถุดิบแต่ละชนิด มีรายละเอียดของการได้มาและการนำมาใช้ที่แตกต่างกันดังนี้

วัตถุดิบหลัก

เหล็กแหลม เป็นวัตถุดิบหลักที่สมาชิกนำมาใช้ในการผลิต โดยสมาชิกส่วนใหญ่จะรับซื้อเหล็กแหลมเก่า ที่พ่อค้าขายของเก่าจะนำมาเรือขายแทบทุกวัน หรือในบางครั้งลูกค้าก็จะเป็นผู้ที่นำเอาเหล็กมาให้สมาชิกตีให้ ราคาเหล็กแหลมเก่าที่ได้จากการสอบถามจากสมาชิกอยู่ที่กิโลกรัมละ 10 บาท

ใบเลื่อย เป็นวัตถุดิบหลักที่นำมาใช้ในการผลิตใบมีดตัดญ้ำ ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่รับซื้อจากพ่อค้าเรือขายของเก่า โดยซื้อมาในราคากล่องละประมาณ 1,000 บาท ซึ่งหากมีสภาพดีราคาอาจแพงกว่านี้ ใบเลื่อย 1 กล่อง สามารถนำมาผลิตเป็นใบมีดตัดญ้ำได้ประมาณ 5-7 ใบ

ไฟบง เป็นวัตถุดิบที่ใช้สำหรับทำด้ามพร้า ด้ามเสียם ด้ามจอบ เป็นต้น โดยสมาชิก ส่วนใหญ่จะจัดหา กันเองตามพื้นที่ป่าในชุมชน หรือรับซื้อจากพ่อค้าในราคาร้อยละ 1 บาท สำหรับทำด้ามมีดพร้าได้ 1 ด้าม

ด้ามไม้ประดู่สำเร็จรูป มักใช้กับผลิตภัณฑ์ประเภทมีดใบవี ซึ่งสมาชิกมักจะซื้อ จากโรงงานไม้จากหมู่บ้านป่าเมือง ตำบลตาล죽ุ ในราคาก้อนละ 20 บาท หรือบางรายจะฝากรื้อ กับเจ้าหน้าที่ตลาดของกลุ่มฯ โดยซื้อมาจากจังหวัดเพชร สมาชิกจะใช้ด้ามไม้ประดู่ต่อเมื่อมีคำสั่ง ซื้อจากลูกค้า แต่โดยปกติจะใช้เฉพาะด้ามไม้ที่ทำจากไฟบงเท่านั้น ในบางครั้งลูกค้าต้องการด้าม มีดพร้าที่ทำจากเขากวาง ซึ่งผู้ผลิตจะรับซื้อเขากวางจากโรงงานผ้าสีตัว นานาราษฎร์ มาในราคาก้อนละ 50 บาท และจะนำมาผลิตเป็นด้ามให้ตามลูกค้าต้องการ

รายละเอียดของวัตถุดิบหลัก แสดงดังตารางที่ 6.3

วัตถุดิบรอง

ห่อคลุมเนียม สำหรับนำมาตัดทำเป็นปลอกสวมด้ามผลิตภัณฑ์ ซึ่งสมาชิกซื้อมาใน ราคาก้อนละ 40 บาท นำมาทำด้ามได้ประมาณ 30 ด้าม แต่ในบางครั้งสมาชิกบางรายก็จะซื้อเศษ เหล็กที่เป็นขาเก้าอี้เก่าจากพ่อค้าเรื่อเข้ามาขายในหมู่บ้าน

ครั้ง เป็นวัตถุดิบที่นำมาใช้ยืดด้ามผลิตภัณฑ์กับส่วนที่เป็นเหล็ก ซึ่งส่วนใหญ่สมาชิก จะซื้อจากร้านค้าในหมู่บ้านในราคามัดละ 15 บาท

ขากัดเครื่องเงิน ซึ่งจะนำมาใช้กับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมีดใบวี ที่ต้องการขัดผิวให้ขาว เป็นเงา โดยสมาชิกมักจะซื้อจากร้านขายทองหรือขายเครื่องเงินในตัวอำเภอท่าวังผา โดยซื้อมาใน ราคาก้อนละ 250 บาท ซึ่ง 1 ก้อนจะใช้ขัดมีดใบวีได้ประมาณ 30 เล่ม

กระดาษทราย นำมาใช้กับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมีดปลายแหลม และมีดใบวี ที่ใช้กัน ส่วนใหญ่มี 4 ขนาดตามความละเอียด คือ เบอร์ 60 เบอร์ 100 เบอร์ 150 และเบอร์ 400 (ละเอียด ที่สุด) ในราคافุตละ 25 บาท 30 บาท 40 บาท และ 70 บาท ตามลำดับ โดยสมาชิกจะซื้อจากร้าน ขายวัสดุก่อสร้างในตัวอำเภอ

ถ่าน เป็นวัตถุดิบสำคัญมากชนิดหนึ่งที่ใช้ในการผลิต โดยกลงกับสมาชิก โดยให้สมาชิกซื้อถ่านที่กกลุ่มฯ จัดหา มา ซึ่งกลุ่มฯ ได้จัดซื้อมาจากหมู่บ้านแก่ง หมู่บ้านห้วยโป่ง อำเภอท่าวังผา มาในราคากะสอบละ 160 บาท และนำมาจำหน่ายให้สมาชิกในราคากะสอบละ 180 บาท แต่ก็มีสมาชิกบางรายที่ไม่ให้ความร่วมมือกับกลุ่มฯ โดยลักษณะซื้อถ่านเอง เนื่องจาก เห็นว่าได้ราคาที่ถูกกว่า

รายละเอียดของวัตถุดิบรอง แสดงดังตารางที่ 6.4

6.1.3.2 วัสดุและอุปกรณ์การผลิต

เครื่องมือและอุปกรณ์การตีเหล็กที่สามารถนำมาใช้ มีหลายชนิดด้วยกัน ซึ่งสามารถจะเป็นผู้จัดหาเองทั้งหมด และอุปกรณ์บางชนิดก็ตัดแปลงจากวัสดุที่มีอยู่ มีสมาชิกเพียง 3-4 ราย ที่ได้เข้ามาใช้เครื่องมือและอุปกรณ์การผลิตของกลุ่มฯ ที่จัดตั้งอยู่ที่ทำการกลุ่มฯ โดยรายละเอียด ของเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ มีดังนี้

ห้อง เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการตีให้เกิดเป็นชิ้นงาน ประกอบด้วยช้อนขนาดใหญ่ (ช้อนพะเนิน) ที่ใช้สำหรับการตีขึ้นรูป โดยสมาชิกส่วนใหญ่จะซื้อเหล็กมาประกอบกับด้ามที่ทำขึ้นเอง ราคาประมาณอันละ 350 บาท อายุการใช้งานประมาณ 30 ปี และช้อนขนาดเล็ก (ช้อนมีก) ซึ่งใช้ในการตีตกแต่งชิ้นงาน จะมีราคาประมาณ 300 บาท อายุการใช้งานประมาณ 30 ปี เท่านเดียวเท่านั้น

ทั้ง มีลักษณะเป็นแท่นเหล็กสำหรับรองตีชิ้นงาน ซึ่งสมาชิกจะซื้อเหล็กมาทำขึ้นเอง มีราคาประมาณ 600 บาท อายุการใช้งานประมาณ 50 ปี นอกจากรืนี้ยังมีทั้งขอที่ใช้สำหรับรองตีชิ้นงานที่มีลักษณะโค้งงอ และใช้ตีเหล็กสำหรับทำปลอกด้ามพร้า โดยสมาชิกจะซื้อเหล็กมาทำเอง เช่นกัน มีราคาประมาณอันละ 350 บาท อายุการใช้งานประมาณ 30 ปี

คีมปากแบบ สำหรับใช้จับชิ้นงานในขั้นตอนของการตีเหล็ก ที่ใช้กันส่วนใหญ่มี 2 ขนาด คือขนาดใหญ่ในราคาอันละ 200 บาท และขนาดเล็กในราคาอันละ 150 บาท อายุการใช้งานประมาณ 30 ปี ซึ่งสมาชิกบางส่วนจะซื้อเหล็กมาทำเอง และบางส่วนจะจัดซื้อจากในตัวเมือง

ไดร์เปาไฟ (หอยโข่ง) สำหรับเปาลมให้ไฟจากถ่านมีความร้อนมากขึ้น เพื่อให้เหล็กที่ตีร้อนแดงและง่ายต่อการตี ราคาตัวละประมาณ 1,500 บาท อายุการใช้งานประมาณ 6 ปี โดยสมาชิกแต่ละรายจะจัดซื้อกันเองจากร้านวัสดุก่อสร้างในตัวเมือง

ไดเจย สำหรับใช้เจียร์ชิ้นงานให้มีความคม ราคาประมาณตัวละประมาณ 1,500 บาท อายุการใช้งานประมาณ 8 ปี โดยสมาชิกแต่ละรายจะจัดซื้อกันเองจากร้านวัสดุก่อสร้างในตัวเมือง จังหวัดน่าน

สว่านเจาะด้ามพร้า เป็นอุปกรณ์สำหรับเจาะด้ามพร้าเพื่อประกอบเข้ากับชิ้นงาน มากใช้กับด้ามไม้ประดู่ หรือด้ามที่ทำจากเชาวย ราคาประมาณ 1,500 บาท ซื้อจากร้านวัสดุก่อสร้าง อายุการใช้งานประมาณ 10 ปี ส่วนด้ามไม้ที่ทำจากไผ่บง จะไม่นิยมใช้ แต่สมาชิกมากใช้เหล็กแหลมเผาไฟในการเจาะด้ามแทนการใช้เครื่องมือชนิดนี้

เครื่องใบเบอร์ เป็นเครื่องมือสำหรับใช้ตัดใบเลือยเพื่อการผลิตใบเม็ดตัดหั่น โดยสมาชิกจะซื้อจากร้านวัสดุก่อสร้างในราคาเครื่องละประมาณ 2,800 บาท อายุการใช้งานประมาณ 10 ปี

หินลับมีด ใช้สำหรับลับชิ้นงานให้มีความคมมากขึ้น หลังจากขันตอนของการเจียด้วยเครื่องเจียแล้ว ส่วนใหญ่สมาชิกจะจัดหากันเองในบ้านหรือตามล้ำหาด โดยติดราคาก้อนละ 50 บาท อายุการใช้งานประมาณ 2 ปี

อ่างซีเมนต์ ใช้สำหรับจุ่มชิ้นงานก่อนที่จะนำไปลับกับหินลับมีด โดยภายในอ่างจะบรรจุน้ำไว้ตลอด และจัดวางไว้ใกล้ๆ กับหินลับมีด โดยทั่วไปจะมีขนาดประมาณ 1 ฟุต x 2 ฟุต ซึ่งสมาชิกจะสร้างขึ้นเองในราคากลางๆ 50 บาท อายุการใช้งานประมาณ 20 ปี

ตะขอเหล็กกรุยถ่าน โดยสมาชิกจะตัดแปลงจากเศษเหล็กที่มี นำมาใช้สำหรับกรุยถ่านขณะเผาชิ้นงาน ราคากลางๆ 50 บาท อายุการใช้งานประมาณ 20 ปี

เหล็กแต่งคมมีด (เหล็กถาก) ใช้สำหรับเฉือนเศษเหล็กที่ติดกับชิ้นงานในขันตอนของการตีชิ้นงาน โดยสมาชิกจะตัดแปลงจากเศษเหล็กที่มี นำมาใช้สำหรับกรุยถ่าน ราคากลางๆ 50 บาท อายุการใช้งานประมาณ 20 ปี

สกัด เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับตัดแต่งชิ้นงานหรือสำหรับเจาะเหล็ก โดยสมาชิกจะทำขึ้นเอง แบ่งได้เป็น 2 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ราคาอันละ 25 บาท และขนาดใหญ่ ราคาอันละ 30 บาท อายุการใช้งานเท่ากันคือ 15 ปี

วัสดุอายุน้อยกว่า 1 ปี

หินเจีย ใช่วร์มกับเครื่องเจีย สำหรับใช้เจียเหล็ก ซึ่งสมาชิกจะซื้อจากร้านวัสดุก่อสร้าง ในราคากันละ 150 บาท โดย 1 เดือนจะใช้ประมาณ 1 ก้อน

แผ่นไขขัดเหล็ก สำหรับใช้ขัดข่าวผลิตภัณฑ์ชนิดมีดใบกว้าง มีลักษณะเป็นแผ่นวงกลมเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 10 เซนติเมตร โดยสมาชิกจะจัดซื้อเองจากร้านวัสดุก่อสร้าง ในราคากันละ 75 บาท ระยะเวลาในการใช้ขึ้นอยู่กับความถี่ในการใช้งาน ซึ่งโดยเฉลี่ยจะใช้ได้นานประมาณ 3 เดือน

รายละเอียดของวัสดุและอุปกรณ์การผลิต แสดงตั้งต่อไปนี้

รายงานของวัสดุและอุปกรณ์การผลิต แสดงตั้งต่อไปนี้

ตารางที่ 6.3 การจัดหาวัสดุติดบล็อกของสมาร์ท

วัสดุทิป	หน่วย	ราคาต่อม้วน (บาท)	แอลจ์ทิม	ความดี	ปริมาณต่อครั้ง	การนำร่อง	การซื้อขาย
เหล็กแหลม ใบเลื่อย	กิโลกรัม ปืน	10 1,000	พอก้าว พอก้าว	1 - 3 เต็จมัคคุณ 1 - 2 ครึ่งปี	50 - 150 กก. 1 ปีน	เงินสด เงินสด	ผู้ค้านำมานำสัง ผู้ค้านำมานำสัง
ผงปูน	ถุง	1	พอก้าวในหมู่บ้าน	1 ครึ่ง/เดือน	50 - 150 ปอนด์	เงินสด	ผู้ส่งของ
ตาน้ำประปาหัวเต็ม	ถุง	20	ดำเนลตาลามูม ໂນງรากเต็ม	ตามคำสั่งซื้อ ตามคำสั่งซื้อ	ตามคำสั่งซื้อ ตามคำสั่งซื้อ	เงินสด เงินสด	ผู้ส่งของ
เข้าคาดาย	ถุง	50					ผู้ส่งของ

ที่มา : รายงานการสำรวจ

ตารางที่ 6.4 การจัดหาวัสดุติดบล็อกของสมาร์ท

วัสดุทิป	หน่วย	ราคาต่อม้วน (บาท)	แหล่งที่มา	ควรตี้	ปริมาณต่อครั้ง	การนำร่อง	การซื้อขาย
ถ่าน	กรัม/ถุง	180	ซื้อจากกลุ่มฯ	4 ครั้ง/เดือน	5 - 15 กรัม/ถุง	เงินสดและเงินเชื่อ	ขายส่งขาย
ห้องน้ำในบ้าน	ถุง	40	ร้านวัสดุก่อสร้าง	1 ครั้ง/เดือน	1 - 3 ถุง	เงินสด	ขายส่งขาย
คั้น	มัด	15	ร้านค้าในหมู่บ้าน	10 ถุง/เดือน	1 มัด	เงินสด	ขายส่งขาย
ยักษ์เดือยเงิน	ถุง	250	ร้านขายห้องเรือนที่เงิน	ตามคำสั่งซื้อ	1 ก้อน	เงินสด	ขายส่งขาย
กระดาษชำระ แบบ 60	แผ่น	25	ร้านวัสดุก่อสร้าง	1 - 2 ครั้ง/ปี	8 - 10 แผ่น	เงินสด	ขายส่งขาย
แบบ 100	แผ่น	30	ร้านวัสดุก่อสร้าง	1 - 2 ครั้ง/ปี	8 - 10 แผ่น	เงินสด	ขายส่งขาย
แบบ 150	แผ่น	40	ร้านวัสดุก่อสร้าง	1 - 2 ครั้ง/ปี	8 - 10 แผ่น	เงินสด	ขายส่งขาย
แบบ 400	แผ่น	70	ร้านวัสดุก่อสร้าง	1 - 2 ครั้ง/ปี	8 - 10 แผ่น	เงินสด	ขายส่งขาย

ที่มา : รายงานการสำรวจ

ตารางที่ 6.5 วัสดุ อุปกรณ์ และอิเล็กทรอนิกส์

เครื่องมือ	จำนวน / ประเภท	จำนวน"	ราคาต่อหน่วย (บาท)	ผลผลิต	หมายเหตุงาน (ก)	ลักษณะงานที่ใช้
ไดร์เปาพ (หยอดเชิง)	1	1,500	ร้านรับซ่อมอยู่ร้างในบ้านเมืองน้ำ	6		ช่างสอน/ช่างฝึก
ไดร์เย	1	1,500	ร้านรับซ่อมอยู่ร้างในบ้านเมืองน้ำ	8		ช่างสอน/ช่างฝึก
สำรับเจ้าตัวพาร์ค	1	1,500	ร้านรับซ่อมอยู่ร้างในบ้านเมืองน้ำ	10		ช่างสอน/ช่างฝึก
เครื่องใบเบร์	1	2,800	ร้านรับซ่อมอยู่ร้างในบ้านเมืองน้ำ	10		ช่างสอน/ช่างฝึก
อุปกรณ์						
ชุดกาน้ำดื่มน้ำ	1	350		30		ผู้เชี่ยวชาญ
ชุดกาน้ำดื่มน้ำ	1	300		30		ผู้เชี่ยวชาญ
ฟัน	1	600		50		ผู้เชี่ยวชาญ
ฟันขาก	1	300		30		ผู้เชี่ยวชาญ
คิมบราวน์ (สีก)	1	200		30		ผู้เชี่ยวชาญ
คิมบราวน์ (น้ำ)	1	150		30		ผู้เชี่ยวชาญ
หินหัวเม็ด	1	50		2		ผู้เชี่ยวชาญ
ปลาทูเม็ด	1	50		20		ผู้เชี่ยวชาญ
ตะขายานหัวกากย่างตัว	1	50		20		ผู้เชี่ยวชาญ
เหล็กต่อคอมพิวเตอร์ (เหล็กตัว)	1	50		20		ผู้เชี่ยวชาญ
สกัด (เต้า)	1	25		15		ผู้เชี่ยวชาญ
สกัด (ไข่)	1	30		15		ผู้เชี่ยวชาญ
นิมฟลี่	1	150	ร้านรับซ่อมอยู่ร้าง	2-3 เดือน		ช่างสอน/ช่างฝึก
แม่นไปร์ต์เดลล่า	1	75	ร้านรับซ่อมอยู่ร้าง	2-3 เดือน		ช่างสอน/ช่างฝึก
ไฮจีบอยเดลล่า	1	3,000		15		ผู้เชี่ยวชาญ

หมายเหตุ : " เป็นล้านบาทครึ่งๆ ทุกภาระสำหรับในการซ่อมตั้งทุกภาระครึ่งๆ ของรัฐและมหาวิทยาลัย เช่นค่าเดินทาง ค่าเชื้อเพลิง ค่าอาหาร ฯลฯ"

ผู้มา : อาจารย์สาวรัตน์

6.1.3.3 โรงเรือน

เนื่องจากลักษณะการผลิตของสมาชิกเป็นแบบแยกกันผลิต ดังนั้นสมาชิกแต่ละราย ก็จะมีโรงเรือนสำหรับตีเหล็กของตนเอง ปัจจุบันในหมู่บ้านมีโรงเรือนตีเหล็กทั้งหมด 26 หลัง แบ่งเป็นโรงตีที่ตั้งอยู่ในแต่ละครัวเรือนจำนวน 13 หลัง และโรงตีที่ตั้งอยู่ในถนนสายน่าน-ทุ่งช้าง ซึ่งจำนวน 12 หลัง ซึ่งแต่ละหลังจะประกอบด้วยเตาเผา 1 เตา นอกจากนี้ยังมีโรงเรือนตีเหล็กของกลุ่มฯ ที่ภายในประกอบด้วยเตาเผาจำนวน 3 เตา ซึ่งมีสมาชิกกลุ่มฯ เข้ามาใช้งานจำนวน 3 ราย

สมาชิกแต่ละรายจะสร้างโรงเรือนของตนเอง โดยใช้วัสดุเหลือใช้ เช่นเศษไม้เก่า สังกะสีเก่า เป็นต้น และใช้แรงงานภายนอกครอบครัว ทำให้โรงเรือนแต่ละหลังมีต้นทุนไม่มากนัก โดยมีต้นทุนเฉลี่ยอยู่ที่ 2,000–3,000 บาท อายุการใช้งานประมาณ 15 ปี

6.1.3.4 การตรวจสอบคุณภาพและการเก็บรักษาปัจจัยการผลิต

ปัจจัยการผลิตอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ ปัจจัยการผลิตที่สมาชิกเป็นผู้จัดหาเอง และอุปกรณ์การผลิตต่างๆ ของกลุ่มฯ รวมถึงสถานที่เป็นปัจจัยการผลิตที่กลุ่มฯ เป็นผู้จัดหาและนำมาจำหน่ายให้กับสมาชิก ในส่วนของการจัดซื้อถ่าน กลุ่มฯ ได้มอบหมายให้นายธรรม โง่ ริมา ซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มฯ เป็นผู้รับผิดชอบในการเลือกซื้อและตรวจสอบคุณภาพของถ่าน ส่วนสมาชิกก็จะเลือกซื้อและตรวจสอบคุณภาพของปัจจัยการผลิตชนิดอื่นด้วยตนเอง

ในการเก็บรักษาปัจจัยการผลิต หากเป็นปัจจัยการผลิตของสมาชิกเอง ก็จะเก็บรักษาไว้ที่บ้านของสมาชิกรายนั้นๆ ส่วนอุปกรณ์การผลิตของกลุ่มฯ และถ่านซึ่งกลุ่มฯ เป็นผู้จัดซื้อจะเก็บไว้ที่ห้องเก็บ ณ ที่ทำการกลุ่มฯ

6.1.4 แรงงานและการจ้างงาน

6.1.4.1 การใช้แรงงานในการผลิต

การศึกษาแรงงานในการผลิตของกลุ่มฯ พบร่วมกับ ปัจจุบันสมาชิกที่ทำการตีเหล็กอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ มีประมาณ 30 ราย จากจำนวนสมาชิกทั้งหมด 73 ราย สำหรับสมาชิกที่เหลือจะอยู่ในลักษณะแรงงานจ้าง นอกจากนี้การผลิตสินค้าของสมาชิกภายในกลุ่มฯ จะใช้แรงงานตนเองเป็นหลักในการผลิต สมาชิกบางรายอาจมีแรงงานในครัวเรือนเข้ามาช่วย หรืออาจมีการจ้างแรงงานภายนอก ทั้งที่เป็นและไม่เป็นสมาชิกกลุ่มฯ

6.1.4.2 การจ้างงาน

นอกจากสมาชิกจะใช้แรงงานของตนเองเป็นหลักในการผลิตแล้ว ยังจำเป็นต้องมีการจ้างแรงงานสำหรับช่วยผลิตในชั้นตอนของการตีเหล็กขึ้นรูป ซึ่งเป็นชั้นตอนที่ต้องอาศัยพละกำลัง

มาก ทำให้ไม่สามารถตีขึ้นรูปด้วยตนเองได้ โดยเฉพาะในชิ้นงานที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งการจ่ายค่าตอบแทนจะพิจารณาจากน้ำหนักของเหล็กที่นำมาตี โดยชิ้นงานที่มีน้ำหนักน้อยไม่เกิน 5 ชิ้ด ผู้ผลิตจะทำการตีเหล็กเอง หากชิ้นงานมีน้ำหนักในช่วง 5-8 ชิ้ด จะใช้ผู้ช่วยในการตีขึ้นรูปจำนวน 1 คน ให้ค่าตอบแทนชิ้นงานละ 25 บาท หากชิ้นงานมีน้ำหนักเหล็กตั้งแต่ 8 ชิ้ดขึ้นไป มักจะใช้ผู้ช่วยตีขึ้นรูปจำนวน 2-4 คน โดยให้ค่าตอบแทนชิ้นละ 25 บาท/คน รายละเอียดดังตารางที่ 6.6

ตารางที่ 6.6 ค่าจ้างในการตีขึ้นรูปของผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ

ชนิด	ขนาด	ค่าจ้าง/ชิ้น (บาท)	จำนวนแรงงาน (คน)	ค่าจ้างรวม (บาท/ชิ้น)
มีดพร้า	ขนาดเล็ก	-	-	-
	ขนาดกลาง	25	1	25
	ขนาดใหญ่	25	2	50
มีดทำครัว	ขนาดเล็ก	25	1	25
	ขนาดกลาง	25	1	25
	ขนาดใหญ่	25	2	50
มีดปลายแหลม	ขนาดเล็ก	-	-	-
	ขนาดกลาง	25	1	25
	ขนาดใหญ่	25	2	50
มีดใบกว้าง	หอยบ	50	1	50
	ปานกลาง	50	1	50
	ตะเขียด	50	1	50
ใบมีดตัดหญ้า	12 นิ้ว	-	-	-
	14 นิ้ว	-	-	-
	16 นิ้ว	-	-	-
job	ขนาดเล็ก	25	2	50
	ขนาดกลาง	25	2	50
	ขนาดใหญ่	25	4	100
เสียง	-	50	1	50
แกก	ขนาดเล็ก	-	-	-

ตารางที่ 6.6 (ต่อ)

ชนิด	ขนาด	ค่าจ้าง/ชิ้น (บาท)	จำนวนแรงงาน (ราย)	ค่าจ้างรวม (บาท/ชิ้น)
พร้าหวด	ขนาดใหญ่	25	2	50
	ขนาดเล็ก	25	1	25
	ขนาดกลาง	25	1	25
มีดดายหยา	ขนาดใหญ่	25	2	50
	ขนาดเล็ก	-	-	-
	ขนาดกลาง	25	1	25
เคียว	ขนาดใหญ่	25	2	50
	-	25	1	25

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

6.1.5 ต้นทุนและผลตอบแทน

สมาชิกกลุ่มฯ ส่วนใหญ่จะคำนวณต้นทุนการผลิตของตนเอง ซึ่งประกอบด้วย ค่าวัสดุดิบ ซึ่งก็ได้แก่ เหล็กแผ่น ค่าถ่าน ค่าใช้จ่ายในการทำด้วย รวมถึงค่าจ้างในการผลิต ซึ่งเป็นต้นทุนการผลิตที่เกิดจากการจ่ายเงินสดอย่างแท้จริง แต่ไม่ได้คำนวณค่าแรงของตนเองเพิ่มเข้าไปในต้นทุนการผลิต ส่วนต้นทุนที่ได้จากการวิเคราะห์ นอกจากราคาต้นทุนของวัสดุดิบและค่าจ้างดังที่กล่าวในขั้นตอนแล้ว ยังคำนวณรวมต้นทุนในส่วนของค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตชนิดต่างๆ รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆ ทั้งที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด

ถึงแม้การผลิตของสมาชิกกลุ่มฯ จะมีลักษณะแยกกันผลิต แต่ชนิดของผลิตภัณฑ์ที่สมาชิกผลิตเกือบทั้งหมดจะเหมือนกัน นั่นคือ ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในครัวเรือนและใช้ในการเกษตร โดยสามารถแบ่งได้เป็น 11 ชนิดรวมเป็น 28 ขนาด ซึ่งเมื่อนำมาวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนแล้ว สามารถคัดเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพในการให้ผลตอบแทนสูงสุดจำนวน 10 ผลิตภัณฑ์ โดยมีรายละเอียดของแต่ละผลิตภัณฑ์ ดังนี้

มีดพร้า (ขนาดเล็ก)

พิจารณาต้นทุนจากการวิเคราะห์ พบว่า ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วยเท่ากับ 76.43 บาท ซึ่งต้นทุนเกือบทั้งหมดเป็นต้นทุนผันแปร โดยค่าแรงที่ไม่เป็นเงินสดมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 61.06 รองลงมาเป็นค่าวัสดุดิบร่อง คิดเป็นร้อยละ 29.32 ส่วนค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรอุปกรณ์ การผลิตและโรงเรือน มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.03 ของต้นทุนทั้งหมด

ເມື່ອວິເຄາະໜີຜົດຕອບແທນ ໂດຍພິຈາຮນາຈາກຈາກາຂາຍທີ 100 ບາທ ພບວ່າ ມີຜົດຕອບແທນສຸທີ ແນີ້ອຳຕັ້ນທຸນທັງໝາດເທົ່າກັບ 23.57 ບາທ ແລະ ໄ້ອັດຕາຜົດຕອບແທນສຸທີເໜື້ອຕັ້ນທຸນທັງໝາດຕ່ອງຈາກ ຂາຍເທົ່າກັບບ້ອຍລະ 23.57 ເຊັ່ນກັນ

ມີຕພຣັງ (ຂາດກຄາງ)

ພິຈາຮນາຕັ້ນທຸນຈາກກາງກວິເຄາະໜີ ພບວ່າ ຕັ້ນທຸນກາຮົມຜົດທັງໝາດຕ່ອງໜ່ວຍເທົ່າກັບ 103.44 ບາທ ທີ່ຕັ້ນທຸນເກືອບທັງໝາດເປັນຕັ້ນທຸນຜັນແປ່ງ ໂດຍຄ່າແຮງທີ່ໄມ່ເປັນເຈັນສົດມີສັດສວນສູງຄື່ງຮ້ອຍລະ 45.12 ລອງລົງໄປເປັນຄ່າຈໍາງໃນການຕີ້ຂຶ້ນຮູບ ແລະ ຄ່າວັດຖຸດີບຮອງໃນກາຮົມຜົດ ທີ່ຕົດເປັນຮ້ອຍລະ 24.17 ແລະ 21.67 ດາວລົມລົມ ສ່ວນຄ່າເສື່ອມຈາກຄະເວົ້ອງຈັກຮູ່ປະການກາຮົມຜົດແລະໂຈງເຮືອນ ມີສັດສວນເພີ່ມ ຮ້ອຍລະ 0.02 ຂອງຕັ້ນທຸນທັງໝາດ

ເມື່ອວິເຄາະໜີຜົດຕອບແທນ ໂດຍພິຈາຮນາຈາກຈາກາຂາຍທີ 150 ບາທ ພບວ່າ ມີຜົດຕອບແທນສຸທີ ແນີ້ອຳຕັ້ນທຸນທັງໝາດເທົ່າກັບ 46.56 ບາທ ແລະ ໄ້ອັດຕາຜົດຕອບແທນສຸທີເໜື້ອຕັ້ນທຸນທັງໝາດຕ່ອງຈາກ ຂາຍເທົ່າກັບບ້ອຍລະ 31.04

ມີຕພຣັງ (ຂາດໃໝ່)

ພິຈາຮນາຕັ້ນທຸນຈາກກາງກວິເຄາະໜີ ພບວ່າ ຕັ້ນທຸນກາຮົມຜົດທັງໝາດຕ່ອງໜ່ວຍເທົ່າກັບ 156.45 ບາທ ທີ່ຕັ້ນທຸນເກືອບທັງໝາດເປັນຕັ້ນທຸນຜັນແປ່ງ ໂດຍຄ່າແຮງທີ່ໄມ່ເປັນເຈັນສົດມີສັດສວນສູງຄື່ງຮ້ອຍລະ 44.74 ລອງລົງໄປເປັນຄ່າຈໍາງໃນການຕີ້ຂຶ້ນຮູບ ແລະ ຄ່າວັດຖຸດີບຮອງໃນກາຮົມຜົດ ທີ່ຕົດເປັນຮ້ອຍລະ 31.96 ແລະ 14.33 ດາວລົມລົມ ສ່ວນຄ່າເສື່ອມຈາກຄະເວົ້ອງຈັກຮູ່ປະການກາຮົມຜົດແລະໂຈງເຮືອນ ມີສັດສວນເພີ່ມ ຮ້ອຍລະ 0.02 ຂອງຕັ້ນທຸນທັງໝາດ

ເມື່ອວິເຄາະໜີຜົດຕອບແທນ ໂດຍພິຈາຮນາຈາກຈາກາຂາຍທີ 200 ບາທ ພບວ່າ ມີຜົດຕອບແທນສຸທີ ແນີ້ອຳຕັ້ນທຸນທັງໝາດເທົ່າກັບ 43.55 ບາທ ແລະ ໄ້ອັດຕາຜົດຕອບແທນສຸທີເໜື້ອຕັ້ນທຸນທັງໝາດຕ່ອງຈາກ ຂາຍເທົ່າກັບບ້ອຍລະ 21.78

ມີຕໍ່ກໍາຮັວ (ຂາດກຄາງ)

ພິຈາຮນາຕັ້ນທຸນຈາກກາງກວິເຄາະໜີ ພບວ່າ ຕັ້ນທຸນກາຮົມຜົດທັງໝາດຕ່ອງໜ່ວຍເທົ່າກັບ 105.44 ບາທ ທີ່ຕັ້ນທຸນເກືອບທັງໝາດເປັນຕັ້ນທຸນຜັນແປ່ງ ໂດຍຄ່າແຮງທີ່ໄມ່ເປັນເຈັນສົດມີສັດສວນສູງຄື່ງຮ້ອຍລະ 44.26 ລອງລົງໄປເປັນຄ່າຈໍາງໃນການຕີ້ຂຶ້ນຮູບ ແລະ ຄ່າວັດຖຸດີບຮອງໃນກາຮົມຜົດ ທີ່ຕົດເປັນຮ້ອຍລະ 23.71 ແລະ 21.26 ດາວລົມລົມ ສ່ວນຄ່າເສື່ອມຈາກຄະເວົ້ອງຈັກຮູ່ປະການກາຮົມຜົດແລະໂຈງເຮືອນ ມີສັດສວນເພີ່ມ ຮ້ອຍລະ 0.02 ຂອງຕັ້ນທຸນທັງໝາດ

ເມື່ອວິເຄາະໜີຜົດຕອບແທນ ໂດຍພິຈາຮນາຈາກຈາກາຂາຍທີ 150 ບາທ ພບວ່າ ມີຜົດຕອບແທນສຸທີ ແນີ້ອຳຕັ້ນທຸນທັງໝາດເທົ່າກັບ 44.56 ບາທ ແລະ ໄ້ອັດຕາຜົດຕອບແທນສຸທີເໜື້ອຕັ້ນທຸນທັງໝາດຕ່ອງຈາກ ຂາຍເທົ່າກັບບ້ອຍລະ 29.71

มีดทำครัว (ขนาดใหญ่)

พิจารณาต้นทุนจากการวิเคราะห์ พบว่า ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วยเท่ากับ 133.45 บาท ซึ่งต้นทุนเกือบทั้งหมดเป็นต้นทุนผันแปร โดยค่าจ้างในการตีขึ้นรูป มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 37.47 รองลงไปเป็นค่าแรงที่ไม่เป็นเงินสด และค่าวัตถุดิบรองในการผลิต ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 34.97 และ 16.80 ตามลำดับ ส่วนค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรอุปกรณ์การผลิตและโรงเรือน มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.02 ของต้นทุนทั้งหมด

เมื่อวิเคราะห์ผลตอบแทน โดยพิจารณาจากราคาขายที่ 200 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสุทธิ เนื้อต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 66.55 บาท และให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเนื้อต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายเท่ากับร้อยละ 33.28

มีดปลายแหลม (ขนาดกลาง)

พิจารณาต้นทุนจากการวิเคราะห์ พบว่า ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วยเท่ากับ 103.44 บาท ซึ่งต้นทุนเกือบทั้งหมดเป็นต้นทุนผันแปร โดยค่าแรงที่ไม่เป็นเงินสดมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 45.12 รองลงไปเป็นค่าจ้างในการตีขึ้นรูป และค่าวัตถุดิบรองในการผลิต ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 24.17 และ 21.67 ตามลำดับ ส่วนค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรอุปกรณ์การผลิตและโรงเรือน มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.02 ของต้นทุนทั้งหมด

เมื่อวิเคราะห์ผลตอบแทน โดยพิจารณาจากราคาขายที่ 150 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสุทธิ เนื้อต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 46.56 บาท และให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเนื้อต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายเท่ากับร้อยละ 31.04

มีดปลายแหลม (ขนาดใหญ่)

พิจารณาต้นทุนจากการวิเคราะห์ พบว่า ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วยเท่ากับ 156.45 บาท ซึ่งต้นทุนเกือบทั้งหมดเป็นต้นทุนผันแปร โดยค่าแรงที่ไม่เป็นเงินสดมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 44.74 รองลงไปเป็นค่าจ้างในการตีขึ้นรูป และค่าวัตถุดิบรองในการผลิต ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 31.96 และ 14.33 ตามลำดับ ส่วนค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรอุปกรณ์การผลิตและโรงเรือน มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.02 ของต้นทุนทั้งหมด

เมื่อวิเคราะห์ผลตอบแทน โดยพิจารณาจากราคาขายที่ 200 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสุทธิ เนื้อต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 43.55 บาท และให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเนื้อต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายเท่ากับร้อยละ 21.78

มีดใบవี (ละเอียดปานกลาง)

พิจารณาต้นทุนจากการวิเคราะห์ พบว่า ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วยเท่ากับ 250.62 บาท ซึ่งต้นทุนเกือบทั้งหมดเป็นต้นทุนผันแปร คิดเป็นร้อยละ 99.99 โดยค่าแรงที่ไม่เป็นเงินสดมี

สัดส่วนสูงถึงร้อยละ 55.86 รองลงไปเป็นค่าจ้างในการตีขึ้นรูป และค่าวัสดุบริโภคในการผลิต ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 19.95 และ 9.01 ตามลำดับ ส่วนค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรอุปกรณ์การผลิตและโรงเรือน มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.01 ของต้นทุนทั้งหมด

เมื่อวิเคราะห์ผลตอบแทน โดยพิจารณาจากราคาขายที่ 300 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสูงชี เหนือต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 49.38 บาท และให้อัตราผลตอบแทนสูงชีเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคายาวยเท่ากับร้อยละ 16.46

มิติใบวี (ละเบียด)

พิจารณาต้นทุนจากการวิเคราะห์ พบว่า ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วยเท่ากับ 251.22 บาท ซึ่งต้นทุนเกือบทั้งหมดเป็นต้นทุนผันแปร คิดเป็นร้อยละ 99.98 โดยค่าแรงที่ไม่เป็นเงินเดือน มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 55.73 รองลงไปเป็นค่าจ้างในการตีขึ้นรูป และค่าวัสดุบริโภคในการผลิต ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 19.90 และ 9.22 ตามลำดับ ส่วนค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรอุปกรณ์การผลิตและโรงเรือน มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.02 ของต้นทุนทั้งหมด

เมื่อวิเคราะห์ผลตอบแทน โดยพิจารณาจากราคาขายที่ 400 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสูงชี เหนือต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 148.78 บาท และให้อัตราผลตอบแทนสูงชีเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคายาวยเท่ากับร้อยละ 37.20

พร้าหวด (ขนาดใหญ่)

พิจารณาต้นทุนจากการวิเคราะห์ พบว่า ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วยเท่ากับ 161.48 บาท ซึ่งต้นทุนเกือบทั้งหมดเป็นต้นทุนผันแปร โดยค่าแรงที่ไม่เป็นเงินเดือนมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 43.35 รองลงไปเป็นค่าจ้างในการตีขึ้นรูป และค่าวัสดุบริโภคในการผลิต ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 30.96 และ 13.90 ตามลำดับ ส่วนค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรอุปกรณ์การผลิตและโรงเรือน มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.02 ของต้นทุนทั้งหมด

เมื่อวิเคราะห์ผลตอบแทน โดยพิจารณาจากราคาขายที่ 200 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสูงชี เหนือต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 38.52 บาท และให้อัตราผลตอบแทนสูงชีเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคายาวยเท่ากับร้อยละ 19.26

รายละเอียดแสดงได้ดังตารางที่ 6.7

All rights reserved
Copyright © by Chiang Mai University

ตารางที่ 6.7 ต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์

รายการ	ต้นทุนสมาร์ก (บาท/หน่วย)	มีเดพว่า (ขนาดเล็ก)			
		ต้นทุนจากการวิเคราะห์ (บาท/หน่วย)			
		เงินสด	ไม่ใช้เงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อ ต้นทุนทั้งหมด (ร้อยละ)
ต้นทุนการผลิต					
ต้นทุนผันแปร	29.74	46.67	76.41		99.97
วัสดุคงเหลือ	4.00		4.00		5.23
วัสดุคงของ	22.41		22.41		29.32
แรงงาน 1. แรงงาน	-	46.67	46.67		61.06
2. ค่าจ้างในกรณีขาดชั้นชั้น	-	0.00	0.00		0.00
ค่าใช้จ่ายดำเนินการผลิตอื่นๆ (ค่าไฟฟ้า)	3.33		3.33		4.36
ต้นทุนมันแปรร่วม	29.7417		76.41		
ต้นทุนคงที่					
ต้นทุนคงที่รวม			0.024996		0.03
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	30.00	29.74	46.69	76.43	100
ราคารายสิ่ง/บล็อก (บาท/หน่วย)		100.00			
ผลตอบแทนสุทธิเมื่อต้นทุนสมาร์ก (บาท/ หน่วย)		70.00			
ผลตอบแทนสุทธิเมื่อต้นทุนผันแปร (บาท/ หน่วย)		23.59			
ผลตอบแทนสุทธิเมื่อต้นทุนเงินสด (บาท/ หน่วย)		70.26			
ผลตอบแทนสุทธิเมื่อต้นทุนทั้งหมด (บาท/ หน่วย)		23.57			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเมื่อต้นทุนสมาร์กต่อ ราคาราย (ร้อยละ)		70.00			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเมื่อต้นทุนผันแปรต่อ ราคาราย (ร้อยละ)		23.59			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเมื่อต้นทุนเงินสดต่อ ราคาราย (ร้อยละ)		70.26			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเมื่อต้นทุนทั้งหมดต่อ ราคาราย (ร้อยละ)		23.57			

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 6.7 (ต่อ)

รายการ	ต้นทุนสมาร์ก (บาท/หน่วย)	มีดพร้า (ขนาดกลาง)			
		ต้นทุนจากการวินิเคราะห์ (บาท/หน่วย)			
		เงินสด	ไม่ใช้เงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อ ต้นทุนทั้งหมด (ร้อยละ)
ต้นทุนการผลิต					
ต้นทุนผันแปร	56.75	46.67	103.41	99.98	
วัสดุคงเหลือ	6.00		6.00	5.80	
วัสดุคงร่อง	22.41		22.41	21.67	
แรงงาน 1. แรงงาน	-	46.67	46.67	45.12	
2. ค่าจ้างในการเดินทาง	25.00		25.00	24.17	
ค่าใช้จ่ายดำเนินการผลิตอื่นๆ (ค่าไฟฟ้า)	3.33		3.33	3.22	
ต้นทุนผันแปรรวม	56.7456		103.41		
ต้นทุนคงที่					
ต้นทุนคงที่รวม			0.025073	0.02	
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	50.00	56.75	46.69	103.44	100
ราคารายสิ่ง/ปลีก (บาท/หน่วย)			150.00		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนสมาร์ก (บาท/ หน่วย)			100.00		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนผันแปร (บาท/ หน่วย)			46.59		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนเงินสด (บาท/ หน่วย)			93.25		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนทั้งหมด (บาท/ หน่วย)			46.56		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนสมาร์กต่อ ราคาขาย (ร้อยละ)			66.67		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนผันแปรต่อ ราคาขาย (ร้อยละ)			31.06		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนเงินสดต่อ ราคาขาย (ร้อยละ)			62.17		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนทั้งหมดต่อ ราคาขาย (ร้อยละ)			31.04		

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 6.7 (ต่อ)

รายการ	มีดพื้น (ขนาดใหญ่)				
	ต้นทุนสมาชิก (บาท/หน่วย)	ต้นทุนจากการวิเคราะห์ (บาท/หน่วย)			
		เงินสด	ไม่ใช้เงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อ ต้นทุนทั้งหมด (ร้อยละ)
ต้นทุนการผลิต					
ต้นทุนผ้ามีประ	86.42	70.00	156.42	99.98	
วัสดุคืนหลัก	9.00		9.00	5.75	
วัสดุคิบรอง	22.42		22.42	14.33	
แรงงาน	1. แรงงาน	-	70.00	70.00	44.74
	2. ค่าจ้างในการตีรีชั้นรูป	50.00		50.00	31.96
		5.00		5.00	3.20
ค่าใช้จ่ายด้านการผลิตอื่นๆ (ค่าไฟฟ้า)					
ต้นทุนผ้ามีประรวม	86.4167		156.42		
ต้นทุนคงที่					
ต้นทุนคงที่รวม			0.030870		0.02
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	60.00	86.42	70.03	156.45	100
ราคายา呀ส่ง/ปลีก (บาท/หน่วย)			200.00		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนสมาชิก (บาท/ หน่วย)			140.00		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนผ้ามีประ (บาท/ หน่วย)			43.58		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนเงินสด (บาท/ หน่วย)			113.58		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนทั้งหมด (บาท/ หน่วย)			43.55		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนสมาชิกต่อ ราคาขาย (ร้อยละ)			70.00		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนผ้ามีประต่อ ราคาขาย (ร้อยละ)			21.79		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนเงินสดต่อ ราคาขาย (ร้อยละ)			56.79		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนทั้งหมดต่อ ราคาขาย (ร้อยละ)			21.78		

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 6.7 (ต่อ)

รายการ	ต้นทุนสมำชิก (บาท/หน่วย)	มีดทำครัว (ขนาดกลาง)			
		ต้นทุนจากการวิเคราะห์ (บาท/หน่วย)			อัตราส่วนของต้นทุนต่อ ต้นทุนทั้งหมด (ร้อยละ)
		เงินสด	ไม่ใช้เงินสด	รวม	
ต้นทุนการผลิต					
ต้นทุนผันแปร	58.75	46.67	105.42		99.98
วัตถุคงเหลือ	8.00		8.00		7.59
วัตถุคงของ	22.41		22.41		21.26
แรงงาน 1. แรงงาน	-	46.67	46.67		44.26
2. ค่าจ้างในภารตีเข้ารูป	25.00		25.00		23.71
ค่าใช้จ่ายดำเนินการผลิตอื่นๆ (ค่าไฟฟ้า)	3.33		3.33		3.16
ต้นทุนผันแปรรวม	58.7456		105.42		
ต้นทุนคงที่					
ต้นทุนคงที่รวม			0.025742		0.02
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	40.00	58.75	46.70	105.44	100
ราคายาสสัง/ปลีก (บาท/หน่วย)			150.00		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนสมำชิก (บาท/ หน่วย)			110.00		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนผันแปร (บาท/ หน่วย)			44.58		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนเงินสด (บาท/ หน่วย)			91.25		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนทั้งหมด (บาท/ หน่วย)			44.56		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนสมำชิกต่อ ราคาขาย (ร้อยละ)			73.33		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนผันแปรต่อ ราคาขาย (ร้อยละ)			29.72		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนเงินสดต่อ ราคาขาย (ร้อยละ)			60.84		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนทั้งหมดต่อ ราคาขาย (ร้อยละ)			29.71		

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 6.7 (ต่อ)

รายการ	ต้นทุนสมาชิก (บาท/หน่วย)	มีดทำครัว (ขนาดใหญ่)			
		ต้นทุนจากการวิเคราะห์ (บาท/หน่วย)			
		เงินสด	ไม่มีเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด (ร้อยละ)
ต้นทุนการผลิต					
ต้นทุนผันแปร		86.75	46.67	133.42	99.98
วัสดุคงเหลือ		11.00		11.00	8.24
วัสดุคงของ		22.42		22.42	16.80
แรงงาน 1. แรงงาน		-	46.67	46.67	34.97
2. ค่าจ้างในการเดินทาง		50.00		50.00	37.47
ค่าใช้จ่ายดำเนินการผลิตอื่นๆ (ค่าไฟฟ้า)		3.33		3.33	2.50
ต้นทุนผันแปรรวม	86.7500			133.42	
ต้นทุนคงที่					
ต้นทุนคงที่รวม				0.026554	0.02
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	60.00	86.75	46.70	133.45	100
ราคากำไรสูง/ปลีก (บาท/หน่วย)			200.00		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนสมาชิก (บาท/หน่วย)			140.00		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)			66.58		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)			113.25		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)			66.55		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนสมาชิกต่อราคากำไร (ร้อยละ)			70.00		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนผันแปรต่อราคากำไร (ร้อยละ)			33.29		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนเงินสดต่อราคากำไร (ร้อยละ)			56.63		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนทั้งหมดต่อราคากำไร (ร้อยละ)			33.28		

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 6.7 (ต่อ)

รายการ	ต้นทุนสมาร์ก (บาท/หน่วย)	มีดปลายแหลม (งานตัดกลาง)			
		ต้นทุนจากการวิเคราะห์ (บาท/หน่วย)			
		เงินสด	ไม่ใช้เงิน สด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อ ต้นทุนทั้งหมด (ร้อยละ)
ต้นทุนการผลิต					
ต้นทุนผันแปร		56.75	46.67	103.42	99.98
วัสดุคงเหลือ		6.00		6.00	5.80
วัสดุคงรอ		22.41		22.41	21.67
แรงงาน	1. แรงงาน				45.12
	2. ค่าจ้างในการเดินทาง (ค่าไฟฟ้า)	25.00	46.67	25.00	24.17
ค่าใช้จ่ายดำเนินการผลิตอื่นๆ (ค่าไฟฟ้า)		3.33		3.33	3.22
ต้นทุนผันแปรรวม		56.7456		103.42	
ต้นทุนคงที่					
ต้นทุนคงที่รวม				0.025728	0.02
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)		50.00	56.75	46.70	103.44
ราคายาสสัง/ปลีก (บาท/หน่วย)				150.00	
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนสมาร์ก (บาท/หน่วย)				100.00	
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)				46.58	
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)				93.25	
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)				46.56	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนสมาร์กต่อราคายาสสัง (ร้อยละ)				66.67	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนผันแปรต่อราคายาสสัง (ร้อยละ)				31.06	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนเงินสดต่อราคายาสสัง (ร้อยละ)				62.17	
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนทั้งหมดต่อราคายาสสัง (ร้อยละ)				31.04	

ที่มา : จากการคำนวณ

Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตารางที่ 6.7 (ต่อ)

รายการ	มีค่าปลายแหน่ง (จำนวนเงิน)				
	ต้นทุนสมาชิก (บาท/หน่วย)	ต้นทุนจากการวิเคราะห์ (บาท/หน่วย)			
		เงินสด	ไม่ใช้เงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อ ต้นทุนทั้งหมด (ร้อยละ)
ต้นทุนการผลิต					
ต้นทุนผันแปร	86.42	70.00	156.42		99.98
วัสดุคงคลัง	9.00		9.00		5.75
วัสดุคงของ	22.42		22.42		14.33
แรงงาน 1. แรงงาน	-	70.00	70.00		44.74
2. ค่าจ้างในการเดินทาง	50.00		50.00		31.96
ค่าใช้จ่ายด้านการผลิตอื่นๆ (ค่าไฟฟ้า)	5.00		5.00		3.20
ต้นทุนผันแปรรวม	86.4167		156.42		
ต้นทุนคงที่					
ต้นทุนคงที่รวม			0.029745		0.02
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	60.00	86.42	70.03	156.45	100
ราคายาสีฟัน/ปลอก (บาท/หน่วย)			200.00		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนสมาชิก (บาท/หน่วย)			140.00		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)			43.58		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)			113.58		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)			43.55		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนสมาชิกต่อราคาขาย (ร้อยละ)			70.00		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนผันแปรต่อราคาขาย (ร้อยละ)			21.79		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย (ร้อยละ)			56.79		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขาย (ร้อยละ)			21.78		

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 6.7 (ต่อ)

รายการ	มีดใบชี้ (ปานกลาง)				
	ต้นทุนสมาชิก (บาท/หน่วย)	ต้นทุนจากการวิเคราะห์ (บาท/หน่วย)			
		เงินสด	ไม่ใช้เงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อ ต้นทุนทั้งหมด (ร้อยละ)
ต้นทุนการผลิต					
ต้นทุนผันแปร	110.58	140.00	250.58	99.99	
วัสดุคืนหลัก	28.00		28.00	11.17	
วัสดุคืนรอง	22.58		22.58	9.01	
แรงงาน 1. แรงงาน	-	140.00	140.00	55.86	
2. ค่าจ้างในการตีขึ้นรูป	50.00		50.00	19.95	
ค่าใช้จ่ายดำเนินการผลิตอื่นๆ (ค่าไฟฟ้า)	10.00		10.00	3.99	
ต้นทุนผันแปรรวม	124.0667		250.58		
ต้นทุนคงที่					
ต้นทุนคงที่รวม			0.035830	0.01	
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	60.00	124.07	140.04	250.62	100
ราคายา呀สัง/ปลีก (บาท/หน่วย)			300.00		
ผลตอบแทนสุทธิเนื้อต้นทุนสมาชิก (บาท/หน่วย)			240.00		
ผลตอบแทนสุทธิเนื้อต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)			49.42		
ผลตอบแทนสุทธิเนื้อต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)			175.93		
ผลตอบแทนสุทธิเนื้อต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)			49.38		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเนื้อต้นทุนสมาชิกต่อราคาขาย (ร้อยละ)			80.00		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเนื้อต้นทุนผันแปรต่อราคาขาย (ร้อยละ)			16.47		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเนื้อต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย (ร้อยละ)			58.64		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเนื้อต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขาย (ร้อยละ)			16.46		

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 6.7 (ต่อ)

รายการ	มิติใบวี (ละเหย็ด)				
	ต้นทุนสมาชิก (บาท/หน่วย)	ต้นทุนจากการใช้เคราะห์ (บาท/หน่วย)			
		เงินสด	ไม่ใช้เงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อ ต้นทุนทั้งหมด (ร้อยละ)
ต้นทุนการผลิต					
ต้นทุนผ้าแปรรูป	111.17	140.00	251.17	99.98	
วัสดุคิดเห็น	28.00		28.00	11.15	
วัสดุคงเหลือ	23.17		23.17	9.22	
แรงงาน	140.00	140.00	140.00	55.73	
1. แรงงาน	50.00		50.00	19.90	
2. ค่าจ้างในการเดินทาง (ค่าไฟฟ้า)	10.00		10.00	3.98	
ต้นทุนผ้าแปรรูปรวม	186.4167		251.17		
ต้นทุนคงที่			0.049341	0.02	
ต้นทุนคงที่รวม					
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	80.00	186.42	251.22	100	
ราคายาสีสังกะสี (บาท/หน่วย)			400.00		
ผลตอบแทนสุทธิเห็นอัตตันทุนสมาชิก (บาท/หน่วย)			320.00		
ผลตอบแทนสุทธิเห็นอัตตันทุนผ้าแปรรูป (บาท/หน่วย)			148.83		
ผลตอบแทนสุทธิเห็นอัตตันทุนเงินสด (บาท/หน่วย)			213.58		
ผลตอบแทนสุทธิเห็นอัตตันทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)			148.78		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเห็นอัตตันทุนสมาชิกต่อราคาราขาย (ร้อยละ)			80.00		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเห็นอัตตันทุนผ้าแปรรูปต่อราคาราขาย (ร้อยละ)			37.21		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเห็นอัตตันทุนเงินสดต่อราคาราขาย (ร้อยละ)			53.40		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเห็นอัตตันทุนทั้งหมดต่อราคาราขาย (ร้อยละ)			37.20		

ที่มา : จากภารกิจงาน

ตารางที่ 6.7 (ต่อ)

รายการ	ต้นทุนสมาชิก (บาท/หน่วย)	พร้อมขาด (ฐานต้นทุน)			
		ต้นทุนจากการวิเคราะห์ (บาท/หน่วย)			
		เงินสด	ไม่ใช้เงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อ ต้นทุนทั้งหมด (ร้อยละ)
ต้นทุนการผลิต					
ต้นทุนผันแปร		91.45	70.00	161.45	99.98
วัสดุคงเหลือ		14.00		14.00	8.67
วัสดุคงของ		22.45		22.45	13.90
แรงงาน 1. แรงงาน		-	70.00	70.00	43.35
2. ค่าจ้างในการตีขึ้นรูป		50.00		50.00	30.96
ค่าใช้จ่ายด้านการผลิตอื่นๆ (ค่าไฟฟ้า)		5.00		5.00	3.10
ต้นทุนผันแปรรวม	91.4487			161.45	
ต้นทุนคงที่					
ต้นทุนคงที่รวม				0.031776	0.02
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	60.00	91.45	70.03	161.48	100
ราคารายลังเปลือก (บาท/หน่วย)			200.00		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่อต้นทุนสมาชิก (บาท/หน่วย)			140.00		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่อต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)			38.55		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่อต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)			108.55		
ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่อต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)			38.52		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่อต้นทุนสมาชิกต่อราคากำขาย (ร้อยละ)			70.00		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่อต้นทุนผันแปรต่อราคากำขาย (ร้อยละ)			19.28		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่อต้นทุนเงินสดต่อราคากำขาย (ร้อยละ)			54.28		
อัตราผลตอบแทนสุทธิเฉลี่อต้นทุนทั้งหมดต่อราคากำขาย (ร้อยละ)			19.26		

ที่มา : จากการคำนวณ

6.1.6 กรรมวิธีการผลิต

ถึงแม้สมาชิกกลุ่มฯ จะทำการผลิตผลิตภัณฑ์ชั้นหลายชนิด แต่จะมีวิธีการผลิตที่เหมือนกัน แตกต่างกันเฉพาะรายละเอียดปลีกย่อยในบางผลิตภัณฑ์เท่านั้น โดยขั้นตอนการผลิตเป็นไปตามลำดับดังต่อไปนี้

- เหล็กแหลบที่เตรียมไว้ ตัดให้ได้ขนาดตามที่ต้องการ
- ใช้คิมปากบนจับชิ้นงาน แล้วนำไปเผาไฟ โดยมีడีร์เบ้าไฟเพื่อเพิ่มความร้อน และทำให้ชิ้นงานร้อนและแดงเรืองริ้น มักจะใช้เวลาประมาณ 30 วินาทีถึง 1 นาที แล้วแต่ขนาดของชิ้นงาน
- ใช้คิมปากบนจับชิ้นงานนำไปวางไว้บนทั่ง เพื่อทำการตีขึ้นรูป (ตีหุ่น) โดยใช้มือ พระเนิน ซึ่งจะใช้แรงงานประมาณ 1-3 คนในการตีขึ้นรูป แล้วแต่ขนาดชิ้นงาน
- ทำการตีขึ้นรูปสลับกับนำชิ้นงานเผาไฟ จนได้โครงร่างที่ต้องการ
- เมื่อได้โครงร่างของผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ จะใช้แรงงานเพียง 1 คน ในการตีขึ้นงาน โดยใช้มือสลับกับการเผาไฟ จนได้ชิ้นงานที่ต้องการ
- ใช้เหล็กแต่งคมมีด (เหล็กถาก) เจือนเอกสารเหล็กที่ติดกับชิ้นงานออก
- นำไปเจียดวยไดเจีย เพื่อให้เกิดความคม ในขั้นตอนนี้หากเป็นการผลิตมีดใบవี อาจมีการขัดขาวโดยการนำไปเจียดด้วยเหล็กอีกครั้งหนึ่ง
- นำไปลับคมกับหินลับมีด จนชิ้นงานมีความคมตามที่ต้องการ แต่ถ้าเห็นว่าชิ้นงานยังไม่ดีอาจนำไปเจียดกับไดเจียอีกครั้งหนึ่ง
- จากนั้นนำไปเผาไฟอีกครั้งโดยเน้นส่วนที่มีความคม และนำส่วนที่คมของชิ้นงานไปชุ่มน้ำ ซึ่งสมาชิกเรียกว่าเป็นการลูบคมมีด เสร็จแล้วก็จะได้ชิ้นงานก่อนนำไปประกอบกับด้ามผลิตภัณฑ์

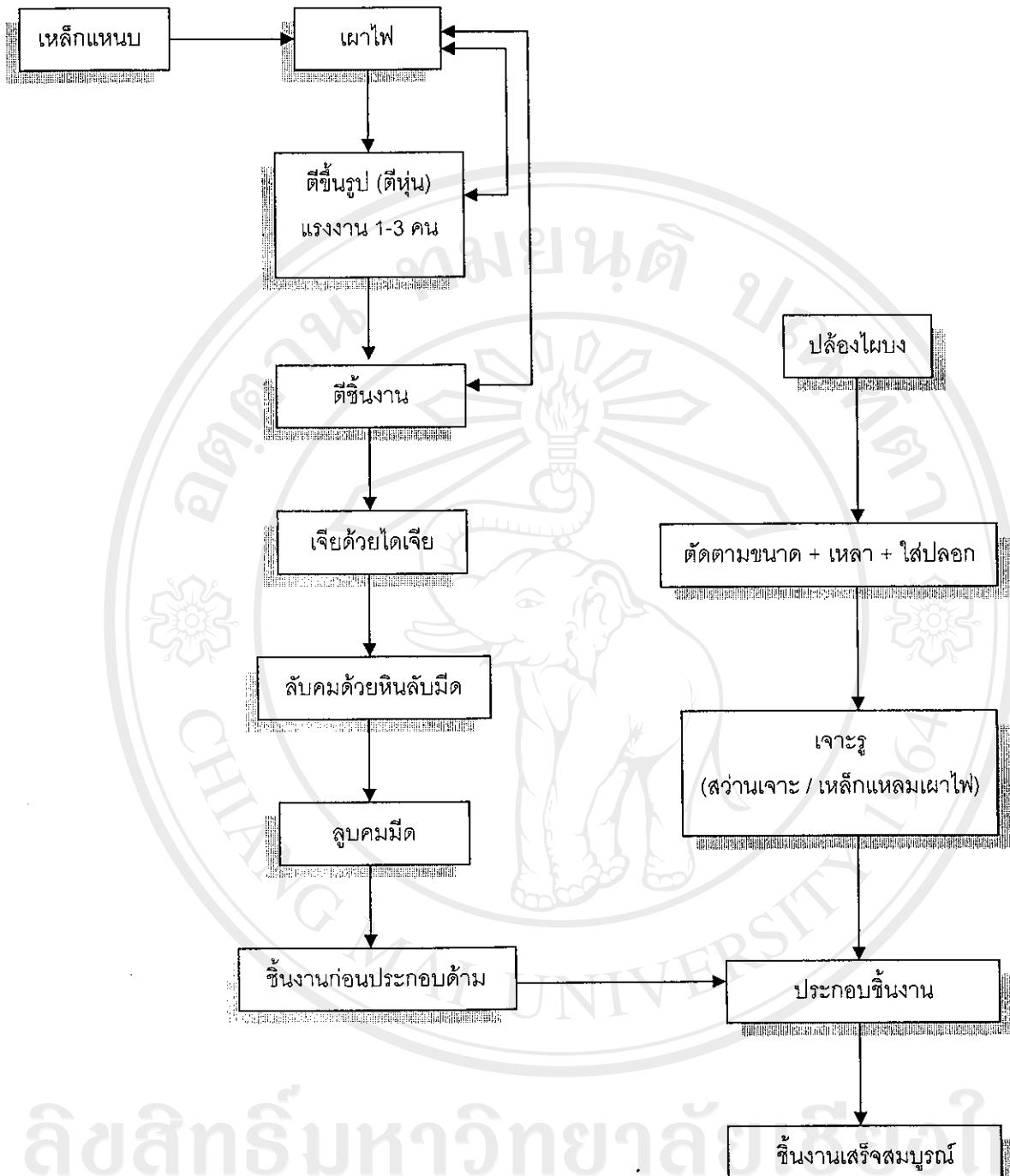
ด้ามของผลิตภัณฑ์ที่สมาชิกผลิต ส่วนใหญ่ทำจากด้ามไผ่บง ไม่ป่องนักที่จะมีลูกค้าสั่งทำ ด้ามเป็นพิเศษ โดยอาจทำจากด้ามไม้ประดู่สีดำเร็ๆๆ หรือด้ามที่ทำจากเศษวาย ซึ่งในที่นี้จะแสดงให้เห็นถึงวิธีการผลิตด้ามที่ทำจากไผ่บงเท่านั้น โดยมีขั้นตอนการผลิตดังนี้

- ไผ่บงตัดเป็นปล้องตามขนาดที่ต้องการ
- เหลาด้ามไผ่บงด้วยมีดจนไม่มีเสียงไม้ติดอยู่ จากนั้นใส่ปลอกด้ามผลิตภัณฑ์ที่นำมาจากท่ออลูมิเนียมที่ติดเป็นชิ้น

- กรณีของไฟเบงที่มีรู จะใช้ด้ามผลิตภัณฑ์ส่วนที่เป็นเหล็กแหลม นำไปเผาไฟแล้วนำมาระเบบเข้ากับด้ามไฟเบงที่เตรียมไว้ ส่วนกรณีที่ไฟเบงไม่มีรู หรือต้องการทำด้ามที่ทำจากด้ามไม่ประดู่สำเร็จ จำเป็นต้องใช้ส่วนเจาะด้ามพร้า
  - นำด้ามผลิตภัณฑ์ที่ได้ไปประกอบเข้ากับชิ้นงานที่ได้จากการตี โดยจะใช้ครั้งเป็นตัวยึดชิ้นงานให้แข็งแรง
  - ชิ้นงานที่เสร็จสมบูรณ์ ก่อนนำมาย่าง
- รายละเอียดขั้นตอนการผลิต แสดงดังแผนภาพที่ 6.1

อิชสิกธ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ຄົຊີກຮົມຫາວິທຍາລະຫັດໃນ
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved
ແຜນກາພີ້ 6.1 ກະບວນກາຮັດຫຼັນງານ

6.1.7 การพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต

ลักษณะการผลิตของสมาชิกกลุ่มฯ ในปัจจุบัน ยังคงรูปแบบการผลิตแบบดั้งเดิมไว้เกือบทั้งหมด มีการเปลี่ยนแปลงของอุปกรณ์การผลิตบางชนิด คือ จากเดิมเคยใช้เครื่องสูบลมสำหรับใช้เป่าไฟที่ทำจากไม้ เพื่อความสะดวกน้ำจุบันก็เปลี่ยนมาใช้ไดร์เป่าไฟ นอกจากนี้การที่กลุ่มฯ ได้จัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ กลุ่มฯ ก็ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานหลายฝ่าย รวมถึงศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้เข้ามาสนับสนุนในด้านอุปกรณ์และวัสดุดีบในการผลิต จัดให้มีการอบรมฝึกทักษะด้านการผลิตให้แก่สมาชิก รวมถึงเทคนิคต่างๆ เช่น การขัดขวาง เป็นต้น

กลุ่มฯ ได้มีส่วนร่วมเข้าไปส่งเสริมอาชีพการตีเหล็กให้แก่ชุมชนในพื้นที่จังหวัดน่าน โดยหน่วยงานที่ได้เข้ามาขอรับความอนุเคราะห์คือ สำนักงานการศึกษานอกโรงเรียนในเขตพื้นที่ต่างๆ ในจังหวัด เริ่มตั้งแต่ปี 2530 จนถึงปัจจุบัน โดยกลุ่มฯ จะส่งตัวแทนเข้าไปให้ความรู้ ขณะที่หน่วยงานที่เข้ามาติดต่อจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ซึ่งขณะนี้กลุ่มฯ ก็ได้รับการติดต่อจากสำนักงานการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเชียงกลาง ให้เข้าไปอบรมการตีเหล็กให้กับชาวบ้านในหมู่บ้านห้วยแก้ว อำเภอเชียงกลาง ในช่วงเดือนมิถุนายน 2547 (รายละเอียดแสดงได้ดังตารางที่ 6.8)

ผลของการเข้าไปฝึกอบรมให้แก่ชุมชนต่างๆ จากการสัมภาษณ์ผู้นำกลุ่มฯ พบว่า มีเพียงไม่กี่หมู่บ้านที่ยังคงประกอบอาชีพตีเหล็ก หลังจากที่กลุ่มฯ เข้าไปฝึกอบรมให้ อันเนื่องมาจากชาวบ้านในพื้นที่ไม่ได้ให้ความสนใจอย่างจริงจัง นอกจากนี้คุณภาพของผลิตภัณฑ์ยังไม่ดี ประกอบกับปัญหาในด้านการตลาด

สำหรับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการผลิตในชุมชน พบว่า กลุ่มฯ ได้ส่งตัวแทนเข้าไปฝึกอบรมการตีเหล็กให้แก่เด็กนักเรียนในพื้นที่ ณ โรงเรียนบ้านฝายมูล ซึ่งทางโรงเรียนได้จัดสร้างโรงเรือนสำหรับใช้ในการฝึกอบรมโดยเฉพาะ

ตารางที่ 6.8 การส่งเสริมทักษะการตีเหล็กของกลุ่มฯ

ปี	หน่วยงานที่เข้ามาติดต่อ	หมู่บ้านที่เข้าไปส่งเสริม	ระยะเวลา
2530	การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอท่าวังผา	หมู่บ้านใหม่ ตำบลลม หมู่บ้านนาเตา ตำบลลิม	1 สัปดาห์
2533	การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอสองแคว	หมู่บ้านยอด หมู่บ้านปางส้าน	1 สัปดาห์

ตารางที่ 6.8 (ต่อ)

ปี	หน่วยงานที่เข้ามาติดต่อ	หมู่บ้านที่เข้าไปส่งเสริม	ระยะเวลา
	การศึกษาอุตสาหกรรมเรียน อำเภอเชียงกลาง	หมู่บ้านสบพาง หมู่บ้านห้วยแกลบ หมู่บ้านสองแคว หมู่บ้านปงบูก หมู่บ้านน้ำเกะ หมู่บ้านผาหลัก หมู่บ้านหนองปลา หมู่บ้านสนกлон หมู่บ้านดู่ หมู่บ้านป่าเลา หมู่บ้านป่าขวาง หมู่บ้านเปียงก่อ	1 สัปดาห์
2546	การศึกษาอุตสาหกรรมเรียน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ หน่วยอนุรักษ์ต้นน้ำ อำเภอบ่อเกลือ	หมู่บ้านหัวยน้ำคัน หมู่บ้านสนยวง หมู่บ้านหัวยบง หมู่บ้านหัวยแก้ว	1 สัปดาห์
2547	การศึกษาอุตสาหกรรมเรียน อำเภอเชียงกลาง	หมู่บ้านหัวยแก้ว	1 สัปดาห์

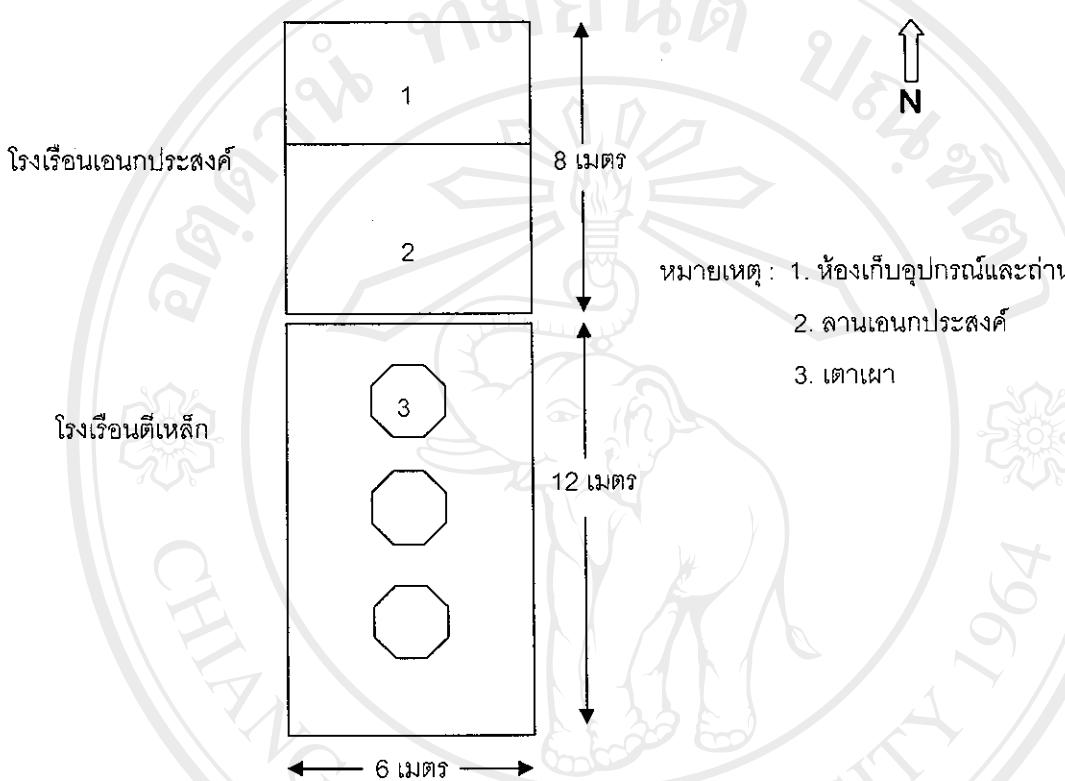
ที่มา : จากการสัมภาษณ์นายเศรษฐ มะบัญญา (ผู้นำกลุ่มฯ คนแรก) วันที่ 8 พฤษภาคม เวลา 11.30 น.

6.1.8 สภาพแวดล้อมของสถานที่ผลิต

สถานที่ทำการกลุ่มฯ ตั้งอยู่บนพื้นที่สาธารณูปโภคของหมู่บ้าน มีขนาดพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 10x26 เมตร ชั้งประกอบด้วยโรงเรือน 2 หลังติดกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้
โรงเรือนตีเหล็ก จัดสร้างขึ้นในปี 2533 ใช้งบประมาณในการสร้างทั้งสิ้น 27,500 บาท จากสมาชิกในขณะนั้นจำนวน 26 ราย รวมหุ้นกันคนละ 100 บาท รวมเป็นจำนวนเงิน 26,000 บาท รวมกับเงินบริจาคจำนวน 1,500 บาท มีพื้นที่ใช้สอยขนาด 12x6 เมตร มีลักษณะเป็น โรงเรือนเสาปูน หลังคามุงกระเบื้อง พื้นดินไม่เทปูน ภายในประกอบด้วยเตาเผาจำนวน 3 เตา

โรงเรือนเอนกประสงค์ จัดสร้างขึ้นในปี 2543 โดยใช้งบประมาณ 30,000 บาท โดยเงินสนับสนุนจากองค์กรบริหารส่วนตำบลป่าคำจำนวน 40,000 บาท ที่ได้รับมาในปี 2542 สรวนเงินที่เหลืออีก 10,000 บาท ได้ใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มฯ โรงเรือนแห่งนี้มีขนาดพื้นที่ใช้สอย

เท่ากับ 6x8 เมตร มีลักษณะเป็นโรงเรือนเสาปูน พื้นที่เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกใช้สำหรับจัดแสดงแผนผังการบริหารกลุ่มฯ มีการจัดตั้งโทรทัศน์ และเครื่องทำน้ำเย็น นอกจากนี้ยังใช้สำหรับเป็นที่ประชุมกลุ่มฯ ส่วนที่ 2 จัดทำเป็นห้องเก็บถ่านและอุปกรณ์การผลิตของกลุ่มฯ มีลักษณะผนังก่อตัวยกปูน ขนาด 3X6 เมตร (แผนภาพที่ 6.2)

6.1.9 การกำจัดของเสียที่เกิดจากการผลิต

เนื่องจากスマชิกแยกกันผลิต ทำให้สามารถเตลารายมีการจัดเก็บของเสียที่เกิดขึ้นจากการผลิตกันเอง จากการสัมภาษณ์พบว่า เศษเหลือจากขั้นตอนการผลิตมีน้อยมาก และสามารถพยุงยามที่จะให้มีของเหลือจากการผลิตน้อยที่สุด โดยเฉพาะเหล็กแหลนบ ที่เป็นวัตถุดินหลักในการผลิต สรุปเศษเหลือของไผ่บงจากขั้นตอนของการทำต้ม มักจะใช้วิธีการเผาไกล้าฯ กับโรงเรือนผลิต

6.1.10 การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์

สมาชิกแต่ละรายจะทำการตรวจสอบชิ้นงานของตนเอง ตั้งแต่ขั้นตอนที่เริ่มทำการตีเหล็ก หลังจากประกอบเข้าด้วยด้ามผลิตภัณฑ์แล้ว ก็จะทำการตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง โดยเฉพาะด้าน ผลิตภัณฑ์ว่ามีความแข็งแรงหรือไม่ หากยังไม่ดีก็จะทำการแก้ไข ณ ขณะนั้น

6.1.11 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านการผลิต

6.1.11.1 ปัญหาด้านการผลิต

จากการสัมภาษณ์พบว่า ปัจจุบันกลุ่มฯ เริ่มมีปัญหาในเรื่องการจัดหาถ่านที่ใช้ในการผลิต โดยกลุ่มฯ เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดหาถ่านมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก เนื่องจากไม่ สำหรับนำมาใช้ในการผลิตถ่านหาได้ยากขึ้น ทำให้ราคาถ่านมีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อต้นทุน การจัดซื้อถ่านในอนาคตของกลุ่มฯ และยังพบว่ามีสมาชิกบางรายไม่ได้ให้ความร่วมมือแก่กลุ่มฯ โดยลักษณะข้อถกเถียง เพราะเห็นว่าได้รากฐานก่อสร้างขึ้นกับกลุ่มฯ เนื่องจากกลุ่มฯ จะบวกกำไรจาก ต้นทุนที่ซื้อมาอีก 2 บาท

นอกจากนี้ยังพบว่าในปัจจุบัน สมาชิกที่ทำการตีเหล็กอย่างเที่ยวจริงและทำ อย่างสม่ำเสมอ มีเพียง 30 ราย จากสมาชิกทั้งหมด 73 ราย และคนรุ่นใหม่ในหมู่บ้านเริ่มให้ความ สนใจเรื่องการตีเหล็กลดลง หันไปประกอบอาชีพอื่น เนื่องจากเห็นว่ามีรายได้ที่ดีกว่า

6.1.11.2 ความต้องการด้านการผลิตของกลุ่มฯ

จากการสัมภาษณ์ผู้นำกลุ่มฯ พบว่า ปัจจุบันสมาชิกประสบปัญหาผลิตไม่ทัน ต่อความต้องการของลูกค้า ทำให้เสียโอกาสในการขายได้ ตั้งนั้นกลุ่มฯ จึงต้องการเครื่องตัด เหล็ก รวมถึงเครื่องใช้ที่นำมาใช้แทนแรงงานในการตีขึ้นรูป มาใช้ ณ ที่ทำการกลุ่มฯ ซึ่งจะช่วยให้ ลดระยะเวลาการผลิตได้มากขึ้นโดยในอดีตกลุ่มฯ เคยติดต่อขอรับความช่วยเหลือจากอุตสาหกรรม จังหวัด แต่เนื่องจากขาดแคลนเงินทุนจำนวนมาก ทำให้กลุ่มฯ ไม่ได้รับความ ช่วยเหลือ

6.1.12 ศักยภาพการผลิต

6.1.12.1 ศักยภาพของผลิตภัณฑ์

จากการคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ ที่สมาชิกผลิต ขึ้น พบว่า ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดให้ผลตอบแทนรวมถึงอัตราผลตอบแทนสูงเป็นมาก และถึงแม้จะ รวมต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสด ก็ยังพบว่ามีผลิตภัณฑ์หลายชนิด ที่ยังคงให้ผลตอบแทนและอัตรา ผลตอบแทนที่ค่อนข้างสูง (ภาคผนวก ค.)

6.1.12.2 ศักยภาพของปัจจัยการผลิต

พิจารณาศักยภาพของปัจจัยการผลิต พบว่า ปัจจัยการผลิตที่เป็นวัตถุดิบส่วนใหญ่จัดหาได้ง่ายในพื้นที่ ถึงแม้จะมีปัญหาในเรื่องแนวโน้มของราคาต่านที่จะสูงขึ้น แต่จากการสัมภาษณ์ พบว่ายังไม่ได้เป็นปัญหาใหญ่มากนัก สมาชิกใช้แรงงานตนเองในการผลิตและมีการจ้างงานสมาชิกภายในกลุ่มฯ ทำให้ไม่มีปัญหาในด้านแรงงาน และสมาชิกส่วนใหญ่ในปัจจุบันก็มีทักษะในการตีเหล็กที่ดี ทำให้โดยรวมแล้วกลุ่มฯ ยังคงมีศักยภาพในด้านปัจจัยการผลิต

6.1.12.3 ศักยภาพของกระบวนการผลิต

เนื่องจากผลิตภัณฑ์สมาชิกกลุ่มฯ ทำการผลิต มีกระบวนการในการผลิตที่ไม่ซับซ้อน ใช้วัตถุดิบน้อยนิด และสมาชิกก็มีทักษะการผลิตที่ดี ทำให้สมาชิกไม่มีปัญหาในเรื่องขั้นตอนของการผลิตแต่อย่างใด

6.2 การตลาด

6.2.1 การบริหารการตลาดและการวางแผนการตลาด

ลักษณะแยกกันผลิต และแยกกันจำหน่าย ทำให้สมาชิกแต่ละรายในกลุ่มฯ มีการบริหารและการวางแผนการตลาดกันเอง ส่วนบทบาทของกลุ่มฯ ต่อการบริหารการตลาด พบว่า กลุ่มฯ ได้แต่งตั้งให้นายเยี่ยม ไชยมิ่ง ซึ่งเป็นพ่อค้าคนกลางในหมู่บ้าน ทำหน้าที่เป็นฝ่ายตลาดให้กับกลุ่มฯ โดยการตกลงซื้อขายจะทำกันเองระหว่างนายเยี่ยมและสมาชิกแต่ละราย ซึ่งกลุ่มฯ ไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมแต่อย่างใด นอกจากนี้ยังมีพ่อค้าคนกลางที่มาจากการหมู่บ้านอื่นๆ เข้ามาซื้อผลิตภัณฑ์กับสมาชิกด้วยเช่นกัน

จากการสัมภาษณ์ พบว่า นายเยี่ยมจะรับซื้อผลิตภัณฑ์จากสมาชิก โดยมีการจ่ายเป็นเงินสดพร้อมกับรับสินค้า สรุวรายละเอียดปลีกย่อยเกี่ยวกับส่วนลดต่างๆ ก็จะทำการตกลงกันเองระหว่างนายเยี่ยมกับสมาชิกรายนั้นๆ

สมาชิกส่วนใหญ่ ไม่ได้มีการวางแผนด้านการตลาดแต่อย่างใด เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นเป็นสินค้าระดับล่าง เป็นที่นิยมของผู้บริโภคในพื้นที่ เมื่อผลิตขึ้นก็สามารถจำหน่ายได้หมด อีกทั้งยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดอีกด้วย

6.2.2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

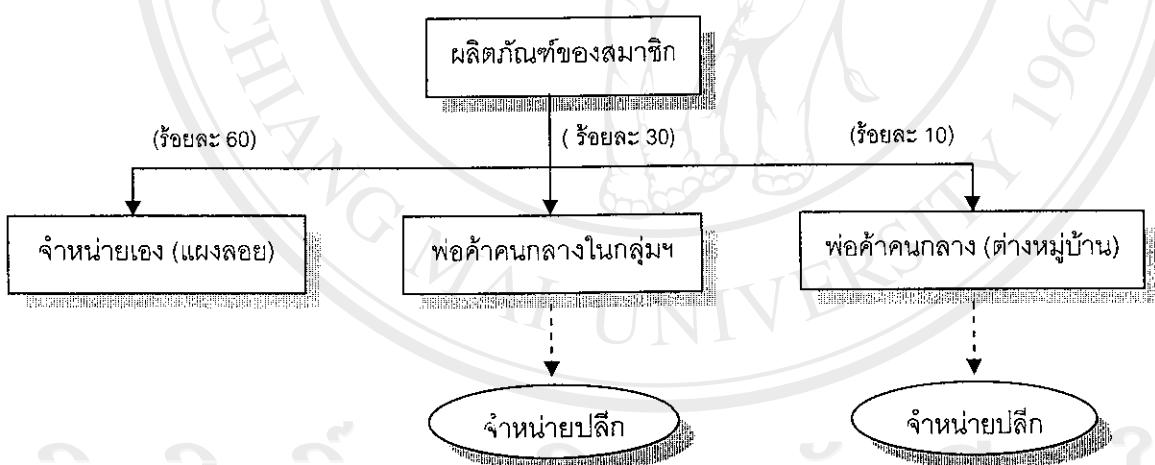
ผลิตภัณฑ์ที่สมาชิกผลิตกันอยู่ในปัจจุบัน เกือบทั้งหมดเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำการผลิตกันมาตั้งแต่เดิม นั่นคือผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องมือทางการเกษตร อันได้แก่ จอบ เสียม มีดพร้า และพร้าหวด เป็นต้น และเครื่องใช้ในครัวเรือน เช่น มีดทำครัว เป็นต้น ส่วนผลิตภัณฑ์ชนิดมีด

ใบเรื่องนี้ ทางศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 ได้เข้ามามาฝึกสอนให้ในปี 2546 ในส่วนของบรรจุภัณฑ์พบว่า สมาชิกไม่ได้มีการใช้บรรจุภัณฑ์แต่อย่างใด

6.2.3 ช่องทางการจัดจำหน่าย

การตลาดในช่วงแรกของการผลิตก่อนที่จะมีการจัดตั้งกลุ่มฯ อย่างเป็นทางการ พบว่า ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นคนที่อยู่ในชุมชนใกล้เคียง ตลาดยังไม่กว้างนักและราคาขายผลิตภัณฑ์ของสมาชิกแต่ละรายก็ไม่เท่าเทียมกัน อีกทั้งคุณภาพของผลิตภัณฑ์ก็ยังไม่ได้มาตรฐานเดียวกัน

ปัจจุบัน พบว่า ผลิตภัณฑ์ที่สมาชิกผลิตขึ้น ส่วนใหญ่จะนำไปวางจำหน่ายโดยริมถนนสายน่าน-ทุ่งช้าง ที่สมาชิกแต่ละรายจัดสร้างขึ้น ซึ่งมีประมาณ 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 60 ของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นทั้งหมด ที่เหลืออีกร้อยละ 30 และร้อยละ 10 จะถูกจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลางในกลุ่มฯ และพ่อค้าคนกลางจากต่างหมู่บ้าน ตามลำดับ สมาชิกบางรายที่ไม่มีแหล่งรายได้อื่นๆ ก็มักจะนำผลิตภัณฑ์ของตนไปฝากจำหน่ายกับแหล่งรายของเพื่อนสมาชิกที่รู้จักกันรายละเอียด ดังแผนภาพที่ 6.3

แผนภาพที่ 6.3 ช่องทางการจัดจำหน่ายของสมาชิก

6.2.4 ราคาและการตั้งราคา

ก่อนการจัดตั้งกลุ่มฯ พบว่า ผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดที่สมาชิกผลิตขึ้นมีราคาจำหน่ายไม่เท่ากัน สาเหตุหนึ่งมาจากการคุณภาพของผลิตภัณฑ์ไม่เท่ากัน เนื่องจากในขณะนั้นสมาชิกส่วนใหญ่ยังไม่ทักษะการตีเหล็กที่ไม่ดีนัก หลังจากที่มีการจัดตั้งกลุ่มฯ สมาชิกได้รับการฝึกทักษะในการตี

เหล็อก จากหน่วยงานที่เข้ามาสนับสนุน (ศ.ก.1) ทำให้ผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานมากขึ้น จนกล่าวได้ว่า ในปัจจุบัน ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ มีคุณภาพที่ดีเป็นมาตรฐานเดียวกัน

การตั้งราคาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ พบว่า กลุ่มฯ จะมีการพิจารณาราคาขายของ ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดทุกๆ สิ้นปีดำเนินงาน คือ วันที่ 4 ตุลาคมของทุกปี จะทำการประเมินร่า ผลิตภัณฑ์ชนิดใด ขนาดใด ที่สมควรจะปรับขึ้นราคา โดยพิจารณาจากต้นทุนการผลิตว่ามีการ ปรับตัวขึ้นหรือไม่ และสามารถกลุ่มฯ จะต้องตั้งราคาขายผลิตภัณฑ์ให้เท่ากับที่ประชุมกลุ่มฯ ได้ตกลงกันไว้

การตั้งราคาโดยพิจารณาจากต้นทุน พบว่า มีการคำนวณต้นทุนจากการวัดดูดบ ได้แก่ เหล็อกแนบ ใบเลื่อย ถ่าน รวมถึงค่าจ้างในการตีขึ้นรูป โดยไม่คิดค่าแรงตนเอง

ราคากลางของผลิตภัณฑ์ แสดงได้ดังตารางที่ 6.9

ตารางที่ 6.9 ราคากลางของผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ

ผลิตภัณฑ์	ขนาด	ราคากำหนดรายปลีก (บาท/ชิ้น)
มีดพราง	ขนาดเด็ก	100
	ขนาดกลาง	150
มีดทำครัว	ขนาดใหญ่	200
	ขนาดเด็ก	100
มีดปลายแหลม	ขนาดกลาง	150
	ขนาดใหญ่	200
มีดใบเบี้ย	ขนาดเด็ก	100
	ขนาดกลาง	150
ใบมีดตัดหญ้า	ขนาดใหญ่	200
	ชนิดญี่ปุ่น	150
	ละเอียงปานกลาง	300
	ละเอียงด	400
	ขนาด 12 นิ้ว	220
	ขนาด 14 นิ้ว	250
	ขนาด 16 นิ้ว	250

ตารางที่ 6.9 (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	ขนาด	ราคาจำนวนเปลี่ยง (บาท/ชิ้น)
job	ขนาดเล็ก	100
	ขนาดกลาง	150
เสียง	ขนาดใหญ่	200
	-	120
แก๊ก	ขนาดเล็ก	70
	ขนาดใหญ่	100
พร้าหวาน	ขนาดเล็ก	100
	ขนาดกลาง	150
มีดตายหมู	ขนาดใหญ่	200
	ขนาดเล็ก	50
มีดกลาง	ขนาดใหญ่	70
	ขนาดใหญ่	100
เครื่อง	-	70

ที่มา : จากรายงานพัฒนาฯ

พิจารณาราคาและการตั้งราคาผลิตภัณฑ์ที่ถูกคัดเลือกจำนวน 10 ผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นการตั้งราคาโดยพิจารณาจากต้นทุนการผลิตหากับกำไรที่ต้องการ (Mark On) พบว่า ต้นทุนการผลิตของสมาชิกจะต่ำกว่าต้นทุนจากการวิเคราะห์ เนื่องจากสมาชิกได้คำนวณต้นทุนจากการวัดดู และค่าจ้างในการตีหุ่นแต่ไม่คำนวณต้นทุนแรงงานของตนเอง รวมถึงค่าเดื่อมราคากลางอุปกรณ์ การผลิต ผลงานทำให้กำไรที่คำนวณจากต้นทุนสมาชิกมีค่าสูงกว่ากำไรที่ได้จากการวิเคราะห์ โดยมีรายละเอียดในแต่ละผลิตภัณฑ์ ดังนี้

มีดพร้า (ขนาดเล็ก) ต้นทุนการผลิตที่สมาชิกคำนวณได้เท่ากับ 30 บาท/ชิ้น เมื่อเปรียบเทียบกับราคาขายที่ 100 บาท พบร้าสมาชิกจะมีกำไรเท่ากับ 70 % แต่เมื่อเปรียบกับต้นทุนที่ได้จากการวิเคราะห์ ณ ระดับราคาขายที่เท่ากัน พบร้า สมาชิกจะมีกำไรที่น้อยกว่าคือเท่ากับ 23.57 %

มีดพร้า (ขนาดกลาง) ต้นทุนการผลิตที่สมาชิกคำนวณได้เท่ากับ 50 บาท/ชิ้น เมื่อเปรียบเทียบกับราคาขายที่ 150 บาท พ布ว่า สมาชิกจะมีกำไรเท่ากับ 66.67 % แต่เมื่อเปรียบกับต้นทุนที่ได้จากการวิเคราะห์ ณ ระดับราคาขายที่เท่ากัน พ布ว่า สมาชิกจะมีกำไรที่น้อยกว่าคือเท่ากับ 31.04 %

มีดพร้า (ขนาดใหญ่) ต้นทุนการผลิตที่สมาชิกคำนวณได้เท่ากับ 60 บาท/ชิ้น เมื่อเปรียบเทียบกับราคาขายที่ 200 บาท พบร่วมกับสมาชิกจะมีกำไรเท่ากับ 70 % แต่เมื่อเปรียบกับต้นทุนที่ได้จากการวิเคราะห์ ณ ระดับราคาขายที่เท่ากัน พบร่วมกับสมาชิกจะมีกำไรที่น้อยกว่าคือเท่ากับ 21.78 %

มีดทำครัว (ขนาดกลาง) ต้นทุนการผลิตที่สมาชิกคำนวณได้เท่ากับ 40 บาท/ชิ้น เมื่อเปรียบเทียบกับราคาขายที่ 150 บาท พ布ว่า สมาชิกจะมีกำไรเท่ากับ 73.33 % แต่เมื่อเปรียบ กับต้นทุนที่ได้จากการวิเคราะห์ ณ ระดับราคาขายที่เท่ากัน พ布ว่า สมาชิกจะมีกำไรที่น้อยกว่าคือ เท่ากับ 29.71 %

มีดทำครัว (ขนาดใหญ่) ต้นทุนการผลิตที่สมาชิกคำนวณได้เท่ากับ 60 บาท/ชิ้น เมื่อเปรียบเทียบกับราคาขายที่ 200 บาท พ布ว่าสมาชิกจะมีกำไรเท่ากับ 70 % แต่เมื่อเปรียบกับต้นทุนที่ได้จากการวิเคราะห์ ณ ระดับราคาขายที่เท่ากัน พ布ว่า สมาชิกจะมีกำไรที่น้อยกว่าคือเท่ากับ 33.28 %

มิติปลายแหลม (ขนาดกลาง) ต้นทุนการผลิตที่สมาชิกคำนวณได้เท่ากับ 50 บาท/ชิ้น เมื่อเปรียบเทียบกับราคาขายที่ 150 บาท พ布ว่า สมาชิกจะมีกำไรเท่ากับ 66.67 % แต่เมื่อเปรียบกับต้นทุนที่ได้จากการวิเคราะห์ ณ ระดับราคาขายที่เท่ากัน พ布ว่า สมาชิกจะมีกำไรที่น้อยกว่าคือเท่ากับ 31.04 %

มีค่าใช้จ่ายแพง (ข่านดใหญ่) ต้นทุนการผลิตที่สมาชิกคำนวณได้เท่ากับ 60 บาท/ชิ้น เมื่อเปรียบเทียบกับราคาขายที่ 200 บาท พ布ว่า สมาชิกจะมีกำไรเท่ากับ 70 % แต่เมื่อเปรียบกับต้นทุนที่ได้จากการวิเคราะห์ ณ ระดับราคาขายที่เท่ากัน พ布ว่า สมาชิกจะมีกำไรที่น้อยกว่าคือเท่ากับ 21.78 %

เมดโนวี่ (ละเอียดปานกลาง) ต้นทุนการผลิตที่สมาชิกคำนวณได้เท่ากับ 60 บาท/ชิ้น เมื่อเปรียบเทียบกับราคาขายที่ 300 บาท พบร่วมกันว่า สมาชิกจะมีกำไรเท่ากับ 80 % แต่เมื่อเปรียบกับต้นทุนที่ได้จากการวิเคราะห์ ณ ระดับราคาขายที่เท่ากัน พบร่วมกันว่า สมาชิกจะมีกำไรที่น้อยกว่าคือเท่ากับ 16.46 %

มีดใบวีวี่ (อะเอียด) ต้นทุนการผลิตที่สมาชิกคำนวณได้เท่ากับ 80 บาท/ชิ้น เมื่อ เปรียบเทียบกับราคาขายที่ 400 บาท พบร่ว่า สมาชิกจะมีกำไรเท่ากับ 80 % แต่เมื่อเปรียบกับต้นทุน ที่ได้จากการวิเคราะห์ ณ ระดับราคาขายที่เท่ากัน พบร่ว่า สมาชิกจะมีกำไรที่น้อยกว่าคือเท่ากับ 37.20 %

พร้าหาวด (ขนาดใหญ่) ต้นทุนการผลิตที่สมาชิกคำนวณได้เท่ากับ 60 บาท/ชิ้น เมื่อ เปรียบเทียบกับราคาขายที่ 200 บาท พบร่ว่า สมาชิกจะมีกำไรเท่ากับ 70 % แต่เมื่อเปรียบกับต้นทุน ที่ได้จากการวิเคราะห์ ณ ระดับราคาขายที่เท่ากัน พบร่ว่า สมาชิกจะมีกำไรที่น้อยกว่าคือเท่ากับ 19.26 %

รายละเอียดดังตารางที่ 6.10

ตารางที่ 6.10 ราคาและภาระต้นทุน

รายการ	มีดพราว (ขนาดเล็ก)			
	ต้นทุน สมาชิก	การตั้งราคา	ต้นทุนจากการ วิเคราะห์	การตั้งราคา
1. ต้นทุนการผลิต	30		76.43	
2. ต้นทุนการตลาด	0	Mark On	0	Mark On
3. ราคาขาย	100	70.00	100	23.57
4. ต้นทุนการผลิตและต้นทุนการตลาด (1+2)	30		76.43	
5. ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิต (3-4)	70			23.57

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 6.10 (ต่อ)

รายการ	มีดพร้า (ขนาดกล่อง)			
	ต้นทุน สมาชิก	การตั้งราคา	ต้นทุนจากการ วิเคราะห์	การตั้งราคา
1. ต้นทุนการผลิต	50		103.44	
2. ต้นทุนการตลาด	0	Mark On	0	Mark On
3. ราคาขาย	150	66.67	150	31.04
4. ต้นทุนการผลิตและต้นทุนการตลาด (1+2)	50		103.44	
5. ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิต (3-4)	100		46.56	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ 6.10 (ต่อ)

รายการ	มีดพร้า (ขนาดใหญ่)			
	ต้นทุน สมาชิก	การตั้งราคา	ต้นทุนจากการ วิเคราะห์	การตั้งราคา
1. ต้นทุนการผลิต	60		156.45	
2. ต้นทุนการตลาด	0	Mark On	0	Mark On
3. ราคาขาย	200	70	200	21.78
4. ต้นทุนการผลิตและต้นทุนการตลาด (1+2)	60		156.45	
5. ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิต (3-4)	140		43.55	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ 6.10 (ต่อ)

รายการ	มีดทำครัว (ขนาดกลาง)			
	ต้นทุน สมาชิก	การตั้งราคา	ต้นทุนจากการ วิเคราะห์	การตั้งราคา
1. ต้นทุนการผลิต	40		105.44	
2. ต้นทุนการตลาด	0	Mark On	0	Mark On
3. ราคาขาย	150	73.33	150	29.71
4. ต้นทุนการผลิตและต้นทุนการตลาด (1+2)	40		105.44	
5. ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิต (3-4)	110		44.56	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ 6.10 (ต่อ)

รายการ	มีดทำครัว (ขนาดใหญ่)			
	ต้นทุน สมาชิก	การตั้งราคา	ต้นทุนจากการ วิเคราะห์	การตั้งราคา
1. ต้นทุนการผลิต	60		133.45	
2. ต้นทุนการตลาด	0	Mark On	0	Mark On
3. ราคาขาย	200	70.00	200	33.28
4. ต้นทุนการผลิตและต้นทุนการตลาด (1+2)	60		133.45	
5. ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิต (3-4)	140		66.55	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ 6.10 (ต่อ)

รายการ	มีดปลายแหลม (ขนาดกลาง)			
	ต้นทุน สมาชิก	การตั้งราคา	ต้นทุนจากการ วิเคราะห์	การตั้งราคา
1. ต้นทุนการผลิต	50		103.44	
2. ต้นทุนการตลาด	0	Mark On	0	Mark On
3. ราคาขาย	150		150	31.04
4. ต้นทุนการผลิตและต้นทุนการตลาด (1+2)	50		103.44	
5. ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิต (3-4)	100		46.56	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ 6.10 (ต่อ)

รายการ	มีดปลายแหลม (ขนาดใหญ่)			
	ต้นทุน สมาชิก	การตั้งราคา	ต้นทุนจากการ วิเคราะห์	การตั้งราคา
1. ต้นทุนการผลิต	60		156.45	
2. ต้นทุนการตลาด	0	Mark On	0	Mark On
3. ราคาขาย	200		200	21.78
4. ต้นทุนการผลิตและต้นทุนการตลาด (1+2)	60		156.45	
5. ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิต (3-4)	140		43.55	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ 6.10 (ต่อ)

รายการ	มีดใบవี (ละอีดปานกลาง)			
	ต้นทุน สมาชิก	การตั้งราคา	ต้นทุนจากการ วิเคราะห์	การตั้งราคา
1. ต้นทุนการผลิต	60		250.62	
2. ต้นทุนการตลาด	0	Mark On	0	Mark On
3. ราคาขาย	300	80	300	16.46
4. ต้นทุนการผลิตและต้นทุนการตลาด (1+2)	60		250.62	
5. ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิต (3-4)	240		49.38	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ 6.10 (ต่อ)

รายการ	มีดใบవี (ละอีด)			
	ต้นทุน สมาชิก	การตั้งราคา	ต้นทุนจากการ วิเคราะห์	การตั้งราคา
1. ต้นทุนการผลิต	80		251.22	
2. ต้นทุนการตลาด	0	Mark On	0	Mark On
3. ราคาขาย	400	80	400	37.20
4. ต้นทุนการผลิตและต้นทุนการตลาด (1+2)	80		251.22	
5. ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิต (3-4)	320		148.78	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ 6.10 (ต่อ)

รายการ	พร้าหวด (ขนาดใหญ่)			
	ต้นทุน สมาชิก	การตั้งราคา	ต้นทุนจากการ วิเคราะห์	การตั้งราคา
1. ต้นทุนการผลิต	60		161.48	
2. ต้นทุนการตลาด	0	Mark On	0	Mark On
3. รายขาย	200	70	200	19.26
4. ต้นทุนการผลิตและต้นทุนการตลาด (1+2)	60		161.48	
5. ส่วนต่างของราคายาขายกับต้นทุนการผลิต (3-4)	140		38.52	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

6.2.5 การส่งเสริมการขาย

วิธีการส่งเสริมการขายของสมาชิกแต่ละราย มีลักษณะคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ในกรณีขายผลิตภัณฑ์ให้กับนายเยี่ยม ไชยมิ่ง ซึ่งเป็นพ่อค้าคนกลางของกลุ่มฯ หรือพ่อค้าคนกลางจากต่างหมู่บ้าน สมาชิกส่วนใหญ่จะทำการส่งเสริมการขายโดยการให้ส่วนลดร้อยละ 20-30 จากราคาขายปลีกต่อชิ้น ส่วนลูกค้ารายย่อย หากมีการซื้อตั้งแต่ 10 ชิ้นขึ้นไป สมาชิกมักจะให้ส่วนลดโดยคิดจากมูลค่ารวม ซึ่งจะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับการตกลงกันของทั้งสองฝ่าย

กลุ่มฯ ได้รับคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้านอุดสาหกรรมตีเด่นประจำปี 2542 จากศูนย์ส่งเสริมอุดสาหกรรม อีกทั้งในปี 2546 ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ยังได้ถูกคัดเลือกเข้าร่วมในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ทำให้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของลูกค้าที่เป็นผู้บริโภคมากขึ้น

6.2.5.1 วิธีการรักษาลูกค้าเก่า

สมาชิกที่มีลูกค้าเก่าเป็นของตนเอง มักจะเป็นลูกค้าที่ทำการซื้อขายกันมานาน อาจรู้จักกันเป็นการส่วนตัว ประกอบกับติดใจในคุณภาพของสินค้า ซึ่งอาจมีการให้ส่วนลดเป็นพิเศษกับลูกค้ารายนั้นๆ

6.2.5.2 วิธีการหาลูกค้าใหม่

ลูกค้ารายใหม่ๆ ที่เข้ามาซื้อสินค้ากับสมาชิก มักเป็นลูกค้าขาจรที่嚮เชื่อตามแหล่งจัดหาของสมาชิก จากการสัมภาษณ์ลูกค้าขาจรส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือที่เข้ามาท่องเที่ยวหรือมาทำธุรกิจในพื้นที่ นอกจากนี้ กลุ่มฯ ยังได้มีการนำผลิตภัณฑ์ของสมาชิกไป

ออกร้าน รวมถึงสาธิคการตีเหล็ก ในงานที่หน่วยงานราชการได้จัดขึ้น ซึ่งเป็นการส่งเสริมการขาย อีกทางหนึ่ง

6.2.6 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านการตลาด

6.2.6.1 ปัญหาด้านการตลาด

จากการสัมภาษณ์ พบร้า ปัจจุบันสมาชิกกลุ่มฯ ไม่ได้ประสบปัญหาด้าน การตลาด เนื่องจากกลุ่มฯ มีพ่อค้าคนกลางที่คอยรับซื้อผลิตภัณฑ์จากสมาชิก และผลิตภัณฑ์ที่ สมาชิกผลิตได้สามารถจำหน่ายได้หมด อีกทั้งสินค้าที่ผลิตเป็นสินค้าระดับล่าง และยังคงเป็นที่ ต้องการของผู้บริโภคอยู่เป็นจำนวนมาก จนผลิตไม่ทันต่อความต้องการของตลาด

6.2.6.2 ความต้องการทางการตลาดของกลุ่มฯ

ปัจจุบัน กลุ่มฯ ยังไม่มีความต้องการความช่วยเหลือทางการตลาด เนื่องจาก เห็นว่าการตลาดของสินค้าที่ผลิตขึ้นในปัจจุบัน ยังไปได้ดี อีกทั้งความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ของ ผู้บริโภคยังคงมีมาก

6.2.7 ศักยภาพทางการตลาด

สามารถแบ่งพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

ด้านผลิตภัณฑ์ ด้วยลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่เป็นสินค้าระดับล่าง และเป็นที่ ต้องการของตลาดอยู่มาก ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มฯ ผลิตออกมานะ สามารถจำหน่ายได้หมด นอกจานนี้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ยังมีชื่อเสียงในด้านคุณภาพ

ด้านสถานที่จัดจำหน่าย เนื่องจากกลุ่มฯ เป็นแหล่งผลิตเครื่องมือการเกษตรและ เครื่องใช้ในครัวเรือนจากเหล็กที่สำคัญและใหญ่ที่สุดในจังหวัดน่าน ทำให้เป็นที่รู้จักของผู้บริโภค โดยทั่วไป อีกทั้งตัวหมูบ้านยังมีถนนสายหลักตัดผ่าน ทำให้ง่ายต่อการสั่งเกต

ด้านการส่งเสริมการขาย กลุ่มฯ ได้มีการออกร้านกับหน่วยงานราชการ และใน บางครั้งก็ได้มีการสาธิคการตีเหล็กในงานออกร้านดังกล่าว ทำให้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ เป็นที่รู้จัก มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการโฆษณาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ผ่านทางเว็บไซต์ไทยต่ำบล อีกด้วย

ด้านราคา ถึงแม้ว่าราคากลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ โดยเฉลี่ยจะสูงกว่าผลิตภัณฑ์จากที่ อื่น แต่ด้วยคุณภาพของสินค้า และเป็นแหล่งผลิตรายใหญ่รายเดียวในพื้นที่ ทำให้ผู้บริโภคก็ยังคง ซื้อผลิตภัณฑ์จากกลุ่มฯ

โดยสรุปแล้ว พบร้า ศักยภาพด้านการตลาดของกลุ่มฯ อยู่ในขั้นดี

6.3 การเงิน

6.3.1 การบริหารทางการเงิน

คณะกรรมการที่มีหน้าที่ในการบริหารทางการเงินโดยตำแหน่ง แบ่งเป็น 3 ฝ่าย ได้แก่ เหตุภัย ฝ่ายสินเชื่อ และฝ่ายตรวจสอบ แต่ในทางปฏิบัติพบว่า มีคณะกรรมการบางรายที่เข้ามาร่วมช่วยเหลือกิจกรรมทางการเงิน ซึ่งมีรายละเอียดแบ่งตามกิจกรรมที่กลุ่มฯ ดำเนินการ ดังนี้

กิจกรรมการปล่อยเงินกู้ โดยมีนายคำ สิทธิ ซึ่งเป็นเหตุภัยของกลุ่มฯ เป็นผู้ดูแล บัญชีหุ้นของสมาชิก บัญชีเงินฝาก อนุมัติงองกลาง สำหรับช่วยกิจกรรมในชุมชน รวมทั้งทำหน้าที่รับชำระเงินกู้ยืมจากสมาชิก โดยมีฝ่ายสินเชื่อทำหน้าที่พิจารณาและอนุมัติงินกู้ให้กับสมาชิก

จำนวนที่ปล่อยกู้ให้กับสมาชิก จะพิจารณาเป็นรายๆ ไป ตามความสามารถในการชำระหนี้ ซึ่งส่วนใหญ่จะให้กู้รายละประมาณ 2,000 บาท บางรายอาจกู้น้อยกว่าี้ หรือบางรายก็มีการกู้มากกว่านี้ และมีการตกลงให้มีระยะเวลาในการชำระภายใน 1 ปี ดอกเบี้ยร้อยละ 2 บาทต่อเดือน โดยทุกๆ 4 เดือน จะต้องชำระดอกเบี้ย 1 ครั้ง

กิจกรรมการจำนำยถ่าน ดำเนินการโดยนายธรรมโรง ธิมา ซึ่งเป็นเหตุภัยอีกคนหนึ่งของกลุ่มฯ จะทำหน้าที่จัดหาถ่านมาจำหน่ายให้กับสมาชิก โดยได้รับเงินสนับสนุนจากการ กิจกรรม สำหรับเป็นทุนในการจัดซื้อถ่านปีละ 5,000 บาท ซึ่งเริ่มได้รับเมื่อเดือนตุลาคมปี 2546 และจะมีการประเมินผลการดำเนินงานในวันที่ 4 ตุลาคม 2547

กิจกรรมเก็บค่าบำรุงการใช้โรงเรือนผลิตของกลุ่มฯ สำหรับใช้จ่ายเป็นค่าไฟฟ้าของกลุ่มฯ พ布ว่ามีสมาชิกจำนวน 3 รายที่เข้ามาใช้โรงเรือนตีเหล็กของกลุ่มฯ สมาชิกทั้ง 3 รายนี้ จะทำหน้าที่หมุนเวียนกันในการเก็บค่าบำรุงกันเอง ซึ่งนับจากวันที่เข้ามาใช้คันละ 10 บาทต่อวัน และมีจ่ายชำระทุกสิ้นเดือน โดยเงินที่เหลือจากการชำระค่าไฟในแต่ละเดือน จะนำไปใช้จ่ายเป็นค่าซ่อมแซมวัสดุและอุปกรณ์ของกลุ่มฯ

ในส่วนกิจกรรมการผลิต ซึ่งสมาชิกแยกกันผลิต เแยกกันจำหน่าย ทำให้กู้น้ำ ไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมดังกล่าว โดยสมาชิกแต่ละรายจะเป็นผู้บริหารและวางแผนทางการเงิน กันเอง

6.3.2 การวางแผนทางการเงิน

กลุ่มฯ ได้มีกำหนดการที่จะประชุมกลุ่มฯ ในด้านการวางแผนทางการเงิน ในเดือนมิถุนายน 2547 พร้อมกับจะชำระเงินกู้บางส่วนให้กับองค์กรบริหารส่วนตำบลป่าคา นอกจากนี้ ในส่วนของกิจกรรมการจำหน่ายถ่าน ซึ่งเริ่มดำเนินการเมื่อปี 2546 ได้วางแผนจะจัดสรรงำไรที่ได้

จากกิจกรรมแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ จ่ายเป็นค่าตอบแทนให้กับผู้ดูแล ปันผลให้กับสมาชิกที่ซื้อ และที่เหลือจะนำไปเป็นทุนในการจัดซื้อส่วนต่อไป

6.3.3 แหล่งเงินทุน

แหล่งเงินทุนต่างๆ ของกลุ่มฯ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนถึงปัจจุบัน มาจากหลายๆ แหล่ง ด้วยกันทั้งจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน องค์กรในท้องถิ่น รวมถึงบุคคลในพื้นที่ ที่มีการให้ทั้งในรูปของตัวเงิน และในรูปสิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ การผลิตต่างๆ รวมถึงเงินกู้ปลดล็อกเบี้ย และส่วนหนึ่งเป็นเงินที่ได้จากการรวมหุ้นของสมาชิก โดยรายละเอียดของการได้มาของเงินทุน แสดงดังตารางที่ 6.11

ตารางที่ 6.11 แหล่งที่มาของเงินทุนกลุ่มฯ

แหล่งเงินทุน	รายการ	มูลค่า (บาท)	ปีที่ได้มา	ผู้อนุมัติ
1. จากการระดมทุน	ระดมหุ้นจากสมาชิก จำนวน 4,535 หุ้น	45,350	2529	-
2. จากการให้เปล่า	ก้านน้ำเกียรติ ท้าวข้ายาย คุณสำเนียง อธิราชงาญัณ (กทม.) คุณยล สิทธิ ศูนย์ส่งเสริมอุดสาಹกรรมภาคที่ 1 กรมประชาสงเคราะห์ คณะกรรมการหมู่บ้านฝ่ายมูล กองทุนเพื่อสังคม (SIF)	เงินสนับสนุน สนับสนุนโครงการ สนับสนุนถังน้ำเย็น สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือและอุปกรณ์ การผลิต มอบเงินรางวัลหมู่บ้าน อุดสาหกรรมเด่นปี 2542 สนับสนุนเงินทุน หมุนเวียนจำนวน สนับสนุนเงินทุนต่อเติม อาคารที่ทำการกลุ่มฯ สนับสนุนเงินทุน หมุนเวียนจำนวน	500 9,500 3,000 94,200 10,000 10,000 2529 2538 2538 2537-42 2542 - 2542 2543 2544 2544	- - - - - - -
3. จากการกู้ยืม	องค์การบริหารส่วนตำบลป่าภาค สนับสนุนเงินกู้ปลดล็อก ดอกเบี้ยจำนวน สนับสนุนเงินกู้ปลดล็อก ดอกเบี้ยจำนวน	40,000 20,000	2542 2544	แบงชาระงวดละ 10,000 บาท ยังเหลืออีก 1 งวด ระยะเวลาชำระคืน 5 ปี ปัจจุบัน จ่ายแล้ว 1 งวด

ที่มา : จากการสำรวจ

6.3.4 ผลการดำเนินงานและสถานภาพทางการเงิน

6.3.4.1 ผลการดำเนินงาน

การศึกษาผลการดำเนินงานของกลุ่มฯ แบ่งพิจารณาตามกิจกรรมที่กลุ่มฯ ได้ดำเนินการ ดังนี้

กิจกรรมการปล่อยเงินกู้

กลุ่มฯ ได้เริ่มนิการจำหน่ายหุ้นให้กับสมาชิกครั้งแรกเมื่อปี 2529 ในราคากลุ่มฯ 10 บาท มีจำนวนหุ้นทั้งหมด 4,535 หุ้น รวมเป็นเงิน 45,350 บาท ซึ่งเงินจำนวนนี้ได้ใช้ปล่อยกู้ให้กับสมาชิกกลุ่มฯ เป็นครั้งแรก หลังจากนั้นในปี 2534 ก็ได้เปิดจำนวนหน่ายหุ้นให้กับสมาชิกอีก และเปิดจำนวนหน่ายอีกในปี 2543 ปัจจุบันจะมีการเปิดจำนวนหน่ายหุ้นให้แก่สมาชิกทุกๆ 6 เดือน

เมื่อสิ้นปีดำเนินการ เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2546 กลุ่มมีเงินคงที่ได้จากการจำนวนหน่ายหุ้นเป็นจำนวนเงิน 77,300 บาท มีสมาชิกผู้ถือหุ้น 68 ราย โดยเฉลี่ยสมาชิกจะถือหุ้นประมาณคนละ 50 หุ้น สมาชิกที่ถือหุ้นสูงสุดคือ 700 หุ้น มีการแบ่งสรรเงินจำนวนนี้ในการปล่อยกู้สนับสนุนกิจกรรมจำนวนหน่ายต่อเดือน 5,000 บาท และอีกส่วนฝากไว้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรท่าવังผา

ปัจจุบันจากการสัมภาษณ์ พบร่วม จำนวนเงินที่ให้ในกิจกรรมการกู้ยืมทั้งหมดเท่ากับ 83,504 บาท (กุมภาพันธ์ 2547) ซึ่งในจำนวนนี้ แบ่งเป็นเงินที่ฝากกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรท่าวังผา จำนวน 3,700 บาท ที่เหลืออีก 79,804 ได้ปล่อยกู้ให้กับสมาชิกทั้งหมด และคาดว่าจะมีการปันผลให้กับสมาชิกที่ถือหุ้นในวันสิ้นปีดำเนินการที่จะถึงคือวันที่ 4 ตุลาคม 2547 ในอัตราร้อยละ 6 บาทต่อปี

กิจกรรมการจำนวนถ่าน

กลุ่มฯ เริ่มมีกิจกรรมการจำนวนถ่านและเหล็กให้กับสมาชิกตั้งแต่ปี 2537 แต่ประสบความล้มเหลว เนื่องจากมีปัญหาการบริหารและปัญหาของหาย และเริ่มกิจกรรมจำนวนถ่านอีกครั้งเมื่อ 4 ตุลาคม 2546 ที่ผ่านมา โดยกิจกรรมได้รับเงินสนับสนุนในเบื้องต้นจากกิจกรรมการปล่อยเงินกู้จำนวน 5,000 บาท

เงินสนับสนุนดังกล่าว ได้นำไปจัดซื้อถ่านมาในราคากลุ่มละ 160 บาท โดยได้จัดซื้อจากหมู่บ้านแก่ง อำเภอท่าวังผา และนำมาจำนวนหน่ายให้กับสมาชิกในราคากลุ่มละ 180 บาท และบางส่วนจะต้องซื้อกระสอบเปล่าที่ชำรุด และเป็นเงินสำหรับสนับสนุนกิจกรรมที่มีในชุมชน เช่น งานบวช เป็นต้น โดยเงินจำนวนนี้ได้ใช้หมดในเดือนกุมภาพันธ์ 2547 ทำให้ผู้ดูแลต้องของบประมาณจากกิจกรรมปล่อยเงินกู้เพิ่มอีก 5,000 บาท และได้กู้ยืมเงินจากสมาชิกที่มาซื้อถ่าน

อีกจำนวน 5,000 บาท เพื่อเป็นทุนในการจัดซื้อถ่าน แต่ยังไม่ได้ตกลงกันในเรื่องดอกเบี้ยแต่จะชำระคืนในระยะเวลาไม่เกิน 4 เดือน

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า สมาชิกจะซื้อถ่านครั้งละ 1 กระสอบ บางรายจะซื้อโดยการนำไปใช้ก่อนและนำเงินมาชำระในวันที่มาซื้อถ่านในครั้งต่อไป ซึ่งโดยทั่วไปจะมีระยะเวลาในการชำระคืนประมาณ 15 วัน ที่ผ่านมาพบว่า กิจกรรมนี้จำนวนถ่านได้ 36 กระสอบ จากที่มีอยู่ทั้งหมด 76 กระสอบ ในราคากล่องละ 180 บาท ในจำนวนนี้แบ่งเป็นที่ชำระแล้ว 29 กระสอบ คิดเป็นเงิน 5,220 บาท และยังคงชำระอีก 7 กระสอบ (7 ราย) คิดเป็นเงิน 1,260 บาท มีเงินสดที่เหลืออยู่ประมาณ 2,500 บาท นอกจากรายที่ผ่านมาได้มีการซื้อกระสอบเปล่าที่ชารุด และได้มอบเงินในกิจกรรมงานกุศลรวมเป็นเงิน 1,065 บาท

ผลกำไรจากกิจกรรมจำนวนถ่าน คาดว่าจะจัดสรรงาน 3 ส่วน คือค่าตอบแทนผู้จัดการขาย ปันผลให้กับสมาชิก และอีกส่วนหนึ่งจะนำไปเป็นทุนในการจัดซื้อถ่านต่อไป

กิจกรรมเก็บค่าบำรุงการใช้โรงเรือนผลิตของกลุ่มฯ

ดำเนินการโดยสมาชิกที่เข้ามาใช้โรงเรือนของกลุ่มฯ คือ นายเดชา สุทธิหลวง นายเสริญ มะปัญญา และนายคำ ลิทธิ โดยจะเปลี่ยนหน้าที่กันรับผิดชอบ ซึ่งมีการดำเนินงานคือผู้ที่เข้าไปใช้ในแต่ละวันจะต้องบันทึกในสมุดบันทึก ณ ที่ทำการกลุ่มฯ และจะชำระเงินต่อสัปดาห์เดือน โดยผู้ที่เข้าไปใช้บริการจะต้องเสียค่าบำรุงวันละ 10 บาทต่อคน เมื่อถึงสิ้นเดือนเงินจำนวนดังกล่าวจะนำไปชำระค่าไฟฟ้า และส่วนที่เหลือจะนำไปเป็นค่าซ่อมแซมวัสดุและอุปกรณ์ของกลุ่มฯ ที่ชารุด ในบางเดือนเข่นเดือนเมษายนที่ผ่านมา พบว่าเก็บค่าบำรุงได้ 90 บาท แต่ต้องเสียค่าไฟฟ้าจำนวน 109 บาท ซึ่งในกรณีนี้ผู้ที่รับผิดชอบจะต้องจ่ายสำรองไปก่อน แล้วหากเดือนถัดไป หากมีรายรับมากกว่ารายจ่ายค่าใช้จ่ายไฟฟ้า ก็จะนำเงินส่วนนั้นคืนแก่ผู้ที่รับผิดชอบ

6.3.4.2 สถานภาพทางการเงิน

ปัจจุบันพบว่า ในแต่ละกิจกรรมจะรับผิดชอบเงินทุนที่ใช้ในการหมุนเวียนกันเอง และมีการประเมินผลในวันสิ้นปีการผลิต เงินสดในมือของผู้บริหารในแต่ละกิจกรรม มีเพียงกิจกรรมจำนวนถ่าน ซึ่งมีเงินสดในมือประมาณ 2,500 บาท ปัจจุบันกลุ่มฯ มีหนี้สินทั้งหมด 26,000 บาท ซึ่งเป็นหนี้สินระยะยาวทั้งหมด ที่ได้กู้ยืมจากองค์กรบริหารส่วนตำบลป่าคา

ในด้านทรัพย์สินพบว่า กลุ่มฯ มีทรัพย์สินรวมทั้งหมด 94,200 บาท แบ่งเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งเป็นวัสดุและอุปกรณ์การผลิตของกลุ่มฯ จำนวน 36,700 บาท และ

สินทรัพย์ถาวรที่เป็นโรงเรือนกลุ่มฯ จำนวน 57,500 บาท รายละเอียดสินทรัพย์ของกลุ่มฯ แสดงได้ดังตาราง 6.12

ตารางที่ 6.12 สินทรัพย์ถาวรของกลุ่มฯ

รายการ	ปีที่ได้มา	จำนวน	ราคาต่อหน่วย (บาท)	มูลค่าทั้งหมด (บาท)
1. โรงเรือนตีเหล็ก	2533	1	27,500	27,500
2. โรงเรือนเอนกประสงค์	2543	1	30,000	30,000
3. ไดร์เปาไฟ (หอยโข่ง)	2537-2542	6	1,500	9,000
4. ห้องแม่ค้อ	2537-2542	5	300	1,500
5. ห้องพะเนิน	2537-2542	5	350	1,750
6. คีมปากแบน	2537-2542	5	200	1,000
7. ໄດเจีย	2537-2542	5	1,500	7,500
8. จ่างซีเมนต์	2537-2542	3	50	150
9. หั้ง	2537-2542	3	600	1,800
10. สว่านเจาะ	2537-2542	1	1,500	1,500
11. โทรทัศน์	2538	1	9,500	9,500
12. ถังน้ำเย็น	2538	1	3,000	3,000
รวม				94,200

ที่มา : จากการสำรวจ

6.3.5 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านการเงิน

6.3.5.1 ปัญหาด้านการเงิน

ขณะนี้กลุ่มฯ ยังประสบปัญหาเงินทุนหมุนเวียนที่จะนำมาใช้ในกิจกรรมการกุญแจของกลุ่มฯ เนื่องจากยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก และในส่วนปัญหาด้านการบริหารการเงินพบว่า มีคณะกรรมการบางตำแหน่งทำหน้าที่ไม่ตรงกับหน้าที่รับผิดชอบ และในกิจกรรมการจำหน่ายถ่าน ยังมีการจัดทำบัญชีที่ไม่ถูกต้อง ทำให้ตรวจสอบยาก และในกิจกรรมการเก็บค่าบำรุงโรงเรือนก็ไม่ได้มีการจัดทำบัญชี ทำให้มีปัญหาในการตรวจสอบ

6.3.5.2 ความต้องการทางการเงินของกลุ่มฯ

ปัจจุบัน กลุ่มฯ มีความต้องการเงินกู้ปลดดอกเบี้ยสำหรับนำมาใช้ในกิจกรรมการกู้ยืมของกลุ่มฯ และต้องการเงินที่จะนำไปใช้ซื้อเครื่องโขกและเครื่องตัดเหล็ก สำหรับนำมาใช้ภายในกลุ่มฯ เพื่อให้สมาชิกสามารถผลิตได้เร็วขึ้น

6.3.6 ศักยภาพทางการเงิน

การศึกษาถึงศักยภาพทางการเงินของกลุ่มฯ สามารถแบ่งพิจารณาตามกิจกรรมที่กลุ่มฯ ได้ดำเนินการทั้ง 3 กิจกรรม และเนื่องจากผลการดำเนินงานของกลุ่มฯ ยังไม่ถึงลิ้นปีดำเนินงานในวันที่ 4 ตุลาคมที่จะถึงนี้ ทำให้การคำนวณอัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดถึงศักยภาพทางการเงินของแต่ละกิจกรรมสามารถคำนวณได้บางส่วนเท่านั้น และไม่สามารถคำนวณหาได้ในกิจกรรมการเก็บค่าบำรุงฯ เนื่องจากไม่ทราบผลการดำเนินงานที่แน่นอน โดยรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมมีดังนี้

กิจกรรมการปล่อยเงินกู้

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนด้านการเงินของกิจกรรมนี้ พบว่า อัตราส่วนแสดงสภาพคล่องในส่วนของอัตราส่วนทุนหมุนเวียนค่อนข้างดี คือ 8.35 เท่า ซึ่งเท่ากับอัตราส่วนสภาพคล่องระยะสั้น แต่กิจกรรมมีอัตราส่วนสภาพของกระแสเงินสดค่อนข้างต่ำเพียง 0.37 เท่า นอกจากนี้ในส่วนของอัตราส่วนแสดงความสามารถในการกู้ยืม โดยพิจารณาจากอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ทั้งหมด พบว่า มีค่าเท่ากับ 14.63 % ซึ่งหมายความว่าทุกๆ 100 บาทของสินทรัพย์ทั้งหมดของกิจกรรม มีภาระผูกพันที่ต้องชำระทั้งหมด 14.63 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่ากิจกรรมมีความเสี่ยงที่ค่อนข้างสูงที่จะมีการกู้ยืมในครั้งต่อไป โดยสรุปแล้วศักยภาพทางการเงินของกิจกรรมนี้ยังไม่ดีนัก รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 6.13

กิจกรรมการจำหน่ายถ่าน

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนทางการเงินของกิจกรรมนี้ พบว่า อัตราส่วนแสดงสภาพคล่องทุกตัวมีค่าต่ำ ในส่วนของอัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน พบว่า กิจกรรมมีอัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้าค่อนข้างดี คือมีค่าเท่ากับ 180 รอบ ซึ่งหมายถึงว่าการขายเชื่อมของกิจกรรมสามารถเก็บเงินได้ 180 ครั้งต่อปี มีระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้ที่ 2.03 วัน ซึ่งค่อนข้างดี ส่วนอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมดให้ค่าค่อนข้างต่ำที่ 0.59 เท่า นั่นคือ สินทรัพย์ทั้งหมดก่อให้เกิดยอดจำนวนน้อย 0.59 เท่าต่อปี อีกทั้งกิจกรรมมีความเสี่ยงที่จะกู้ยืม เนื่องจากมีอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ทั้งหมดค่อนข้างสูงที่ 45.62 % ซึ่งโดยสรุปแล้ว พบว่ากิจกรรมนี้ยังไม่มีศักยภาพทางด้านการเงิน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 6.14

ตารางที่ 6.13 อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มฯ สำหรับกิจกรรมปล่อยเงินกู้

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วย
อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) : แสดงถึงสภาพคล่องระยะสั้น	
1) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนหรืออัตราส่วนเดินสะพัด	8.35 เท่า
2) อัตราส่วนสภาพคล่องระยะสั้น หรือ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน หรือ อัตราส่วนฉับพลัน (Acid Test Ratio or Quick Ratio)	8.35 เท่า
3) อัตราส่วนสภาพคล่องของกระแสเงินสด (Cash Flow Liquidity Ratio)	0.37 เท่า
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการถือครองหรือความเสี่ยงในการถือครอง (Debt Ratio or Leverage Ratio)	
- อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ทั้งหมด (Debt Ratio)	14.63 %

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 6.14 อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มฯ สำหรับกิจกรรมจำหน่ายถ่าน

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วย
อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) : แสดงถึงสภาพคล่องระยะสั้น	
1) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนหรืออัตราส่วนเดินสะพัด	2.19 เท่า
2) อัตราส่วนสภาพคล่องระยะสั้น หรือ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน หรือ อัตราส่วนฉับพลัน (Acid Test Ratio or Quick Ratio)	0.75 เท่า
3) อัตราส่วนสภาพคล่องของกระแสเงินสด (Cash Flow Liquidity Ratio)	0.50 เท่า
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Activity/Efficiency Ratio)	
1) อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover Ratio)	180.00 ครั้ง
2) ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้ (Average Collection Period)	2.03 วัน
3) อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด (Total Assets Turnover Ratio)	0.59 เท่า
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการถือครองหรือความเสี่ยงในการถือครอง (Debt Ratio or Leverage Ratio)	
1) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ทั้งหมด (Debt Ratio)	45.62 %

ที่มา : จากการคำนวณ

กิจกรรมการเก็บเงินค่าบำรุงโรงเรือนผลิตของกลุ่มฯ

เนื่องจากไม่ทราบผลการดำเนินงานที่แน่ชัดของกิจกรรม ดังนั้นจึงไม่สามารถ

คำนวณหาอัตราส่วนทางการเงินของกิจกรรมนี้ได้ แต่จากการสัมภาษณ์ พบว่า กิจกรรมไม่ได้มีการจัดทำบัญชี ขาดการติดตามผลของเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายค่าไฟฟ้าและค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ ของกลุ่มฯ จึงประเมินได้ว่ากิจกรรมนี้ ยังไม่มีศักยภาพทางการเงิน

โดยสรุปแล้ว ภาพรวมของกลุ่มฯ ยังไม่มีศักยภาพทางการเงิน

6.4 SWOT Analysis ของกลุ่มฯ

6.4.1 จุดแข็ง

6.4.1.1 การจัดการองค์กร

- คณะกรรมการรวมถึงสมาชิกกลุ่มฯ ส่วนใหญ่ ให้ความร่วมมือแก่กลุ่มฯ เมื่อมีการนัดหมายเพื่อประชุมและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มฯ
- คณะกรรมการกลุ่มฯ รวมถึงสมาชิกมีความสามัคคีปrongดองกัน ทำให้การดำเนินงานของกลุ่มฯ เป็นไปอย่างราบรื่น ไม่มีปัญหาในการดำเนินงาน
- คณะกรรมการกลุ่มฯ ในแต่ละฝ่ายส่วนใหญ่มีมากกว่า 1 คน ดังนี้ทำให้สามารถช่วยกันทำงาน และตรวจสอบได้
- กลุ่มฯ มีคณะกรรมการที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิ เป็นที่รู้จักและยอมรับในชุมชน ซึ่งคอยให้คำปรึกษาแก่กลุ่มฯ ในด้านต่างๆ ทำให้การบริหารงานของกลุ่มฯ เป็นไปอย่างราบรื่น
- ความเข้มแข็งขององค์กร ซึ่งสูงให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มฯ
- ประธานกลุ่มฯ เป็นผู้ที่มีความสามารถ เป็นที่ยอมรับและไว้วางใจจากสมาชิกภายในกลุ่มฯ
- กลุ่มฯ มีการจัดสรรกำรให้จากการดำเนินงานส่วนหนึ่ง สำหรับจ่ายเป็นค่าตอบแทนให้กับคณะกรรมการกลุ่มฯ ทุกสิ้นปีดำเนินงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการสร้างกำลังใจในการทำงานให้แก่กลุ่มฯ

6.4.1.2 การผลิต

- การผลิตของสมาชิกใช้แรงงานในพื้นที่ และวัสดุดิบส่วนใหญ่สามารถจัดหาได้ง่ายในท้องถิ่น และเพียงพอต่อการผลิต
- สถาน เป็นวัสดุดิบชนิดเดียวที่กลุ่มฯ รับผิดชอบในการจัดหาเพื่อมาจำนวนน้อยให้กับสมาชิก ส่วนปัจจัยการผลิตอื่นๆ สมาชิกจะเป็นผู้จัดหากันเอง ทำให้กลุ่มฯ ไม่ต้องรับภาระมากนัก
- กระบวนการผลิตไม่ซับซ้อน ประกอบกับสมาชิกส่วนใหญ่มีทักษะในการผลิตที่ดี ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีคุณภาพมาตรฐานเดียวกัน

6.4.1.3 การตลาด

- เนื่องจากกลุ่มฯ มีคณะกรรมการฝ่ายตลาดที่เป็นพ่อค้าคนกลางคอยรับซื้อสินค้าจากสมาชิกภายในกลุ่มฯ นำไปจำหน่ายต่ออีกทอดหนึ่ง ทำให้สมาชิกไม่ต้องออกหาตลาดด้วยตนเอง
- เนื่องจากกลุ่มฯ เป็นเพียงกลุ่มตัวเล็กแห่งเดียวในพื้นที่ ที่มีขนาดการผลิตที่ใหญ่ มีการผลิตสม่ำเสมอ ทำให้เป็นแหล่งจัดซื้อที่สำคัญในพื้นที่
- จากการสัมภาษณ์ลูกค้าบางรายพบว่า ถึงแม้ราคาโดยเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มฯ ผลิตขึ้นนั้น มีราคาสูงกว่าผลิตภัณฑ์จากที่อื่นเล็กน้อย แต่ด้วยคุณภาพของเหล็กและฟิล์มอกราดี ทำให้ลูกค้าให้ความไว้วางใจและยอมที่จะจ่ายในราคาระดับสูง ใช้กันอย่างแพร่หลายในพื้นที่ ทำให้สินค้าที่ผลิตขึ้นสามารถจำหน่ายได้หมด
- เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่สมาชิกผลิต เป็นผลิตภัณฑ์ระดับล่าง ใช้กันอย่างแพร่หลายในพื้นที่ ทำให้สินค้าที่ผลิตขึ้นสามารถจำหน่ายได้หมด

6.4.1.4 การเงิน

- กิจกรรมการปล่อยเงินกู้ให้แก่สมาชิกภายในกลุ่มฯ มีการจัดทำบัญชีที่ชัดเจน และมีผู้ตรวจสอบรายคน ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างโปร่งใส
- กลุ่มฯ ไม่มีปัญหาในเรื่องการติดตามหนี้สิน และไม่เกิดปัญหานี้สูญเสียของสมาชิกที่ถ่ายเงินให้ความร่วมมือในการชำระค่าງวดตามกำหนด

6.4.2 จุดอ่อน

6.4.2.1 การจัดการองค์กร

- คณะกรรมการบริหารหน้าที่ไม่ตรงกับตำแหน่งที่ได้รับ รวมทั้งในบางตำแหน่งมีคณะกรรมการรับผิดชอบหลายคน แต่การแบ่งหน้าที่ยังไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความยุ่งยากในการติดตามผลการดำเนินงาน
- กลุ่มฯ ยังไม่สามารถจัดการกับปัญหาสมาชิกลักษณะซื้อถ่านด้วยตนเอง โดยไม่ซื้อผ่านกลุ่มฯ ทำให้กำไรจากการดำเนินกิจกรรมขายถ่านมีน้อย และมักไม่เพียงพอที่จะนำไปใช้ในกิจกรรมอื่นๆ ได้อีก

6.4.2.2 การผลิต

- จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ รวมถึงสมาชิกบางรายพบว่า ไม่สามารถผลิตได้ทันกับคำสั่งซื้อของลูกค้า เนื่องจากไม่มีเครื่องทุ่นแรงในการผลิต ทำให้ผลิตได้ช้า
- สมาชิกไม่คิดที่จะพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพราะเห็นว่า ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตอยู่ในปัจจุบันก็ได้รับความสนใจจากลูกค้าในพื้นที่ จน ผลิตไม่ทันต่อความต้องการ ทำให้โอกาสที่จะขยายตลาดมีน้อย

6.4.2.3 การตลาด

- ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ยังไม่หลากหลาย และไม่มีเอกลักษณ์ ทำให้ไม่สามารถกำหนดราคาให้สูงกว่าที่เป็นอยู่ได้

6.4.2.4 การเงิน

- งบประมาณของกลุ่มฯ ที่ได้จากการรวมทุนจากสมาชิก รวมถึงผลกำไร จากการดำเนินกิจกรรมการปล่อยกู้ ไม่เพียงพอต่อความต้องการของ สมาชิก
- กลุ่มฯ มีปัญหาในด้านการจัดหาเงินทุน เพื่อนำมาใช้ในกิจกรรมของ กลุ่มฯ เนื่องจากยังไม่มีคณะกรรมการกลุ่มฯ คนใด เข้าไปติดต่อกัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ในส่วนของกิจกรรมการขายถ่าน และกิจกรรมการเก็บค่าธรรมเนียมใน การใช้โรงเรือนและอุปกรณ์ของกลุ่มฯ ยังไม่มีการจัดทำบัญชีที่ชัดเจน
- คณะกรรมการที่ทำหน้าที่การเงินบางราย ไม่ได้มีส่วนร่วมในหน้าที่ ดังกล่าว

6.4.3 โอกาส

- กลุ่มฯ ถูกมองว่าเป็นองค์กรชุมชนที่มีความเข้มแข็งที่สุดของคigrหนึ่ง ใน พื้นที่อำเภอท่าวังผา ทำให้กลุ่มฯ เป็นที่รู้จักมากขึ้น
- ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีหน่วยงานต่างๆ เข้ามาช่วยเหลือสนับสนุน กลุ่มฯ หลายหน่วยงาน ทำให้การดำเนินงานของกลุ่มฯ ดีขึ้นมาเป็น ลำดับจนเป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง

- การที่หมู่บ้านได้รับรางวัลหมู่บ้านอุดสาหกรรมดีเด่นในปี 2542 ทำให้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ เป็นที่รู้จักและได้รับความไว้วางใจจากลูกค้ามากขึ้น
- กลุ่มฯ ได้รับการสนับสนุนในด้านอุปกรณ์การผลิตหลายชนิด จากหน่วยงานราชการ โดยเฉพาะจากศูนย์ส่งเสริมอุดสาหกรรมภาคที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่
- ผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องใช้ในครัวเรือนและเครื่องมือทางการเกษตร เป็นสินค้าที่ยังคงเป็นที่นิยมและตลาดยังมีความต้องการอยู่มาก ดังนั้นหากสามารถเพิ่มความสามารถในการผลิตได้ จะทำให้สามารถสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกเพิ่มขึ้น
- กลุ่มฯ มักได้รับการติดต่อจากหน่วยงานราชการ ได้แก่ อุดสาหกรรม จังหวัด ให้ไปจัดแสดงสินค้ายังสถานที่ต่างๆ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการขายได้ทางหนึ่ง
- การที่กลุ่มฯ ได้เข้าไปฝึกอบรมการตีเหล็กให้กับชาวบ้านในหมู่บ้านในเขตพื้นที่จังหวัดน่าน ถือเป็นการส่งเสริมการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ อีกทางหนึ่ง
- เนื่องจากตัวหมู่บ้านมีถนนสายหลัก (นาน-ทุ่งช้าง) ตัดผ่าน ทำให้จ่ายต่อการที่สมาชิกจะนำผลิตภัณฑ์วางจำหน่ายให้แก่ผู้ที่สัญจรผ่านไปมา
- ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ทำให้เป็นที่รู้จักของลูกค้ามากขึ้น
- หากกลุ่มฯ ต้องการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โอกาสที่กลุ่มฯ จะได้รับการอนุมัติงก็เป็นไปได้สูง เนื่องจากหน่วยงานเห็นว่ากลุ่มฯ เป็นองค์กรชุมชนที่มีความเข้มแข็ง

6.4.4 ข้อจำกัด

- จากการสัมภาษณ์ พบว่า ปัจจุบันกลุ่มฯ ได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ลดลง เนื่องจากเห็นว่ากลุ่มฯ มีความเข้มแข็งดีแล้ว และสามารถช่วยเหลือตนเองได้
- ถ้านั้น ซึ่งเป็นตัวตุนติบที่สำคัญนิดหนึ่ง เริ่มหายากและราคาไม่แพงน้ำมีที่จะสูงขึ้น ซึ่งจะเป็นปัญหาต้นทุนที่เพิ่มขึ้นในอนาคต

- จากการสัมภาษณ์สมาชิกบางรายพบว่า ปัจจุบันเหล็กแหนบรถยนต์ ซึ่งเป็นวัสดุดิบหลักในการผลิต ซึ่งสมาชิกเห็นว่าเป็นเหล็กที่มีคุณภาพที่นำมาผลิตเริ่มหายาก
- การขาดแคลนแรงงาน (แรงงานตีขึ้นรูป) ในบางช่วงของการผลิต ได้แก่ ภูมิภาคปลูกช้าง หรือช่วงเทศกาลต่างๆ เช่น สงกรานต์ เป็นต้น
- ตลาดที่รองรับสินค้าของกลุ่มนี้อยู่เฉพาะพื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่ และมีคุณภาพที่สำคัญคือ สินค้าที่ผลิตจากจังหวัดแพร่ ซึ่งสามารถผลิตสินค้าได้มากและเร็วกว่า เนื่องจากมีการนำเครื่องขึ้นและเครื่องตัดเหล็กเข้ามาช่วยในการผลิต

อิชสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved